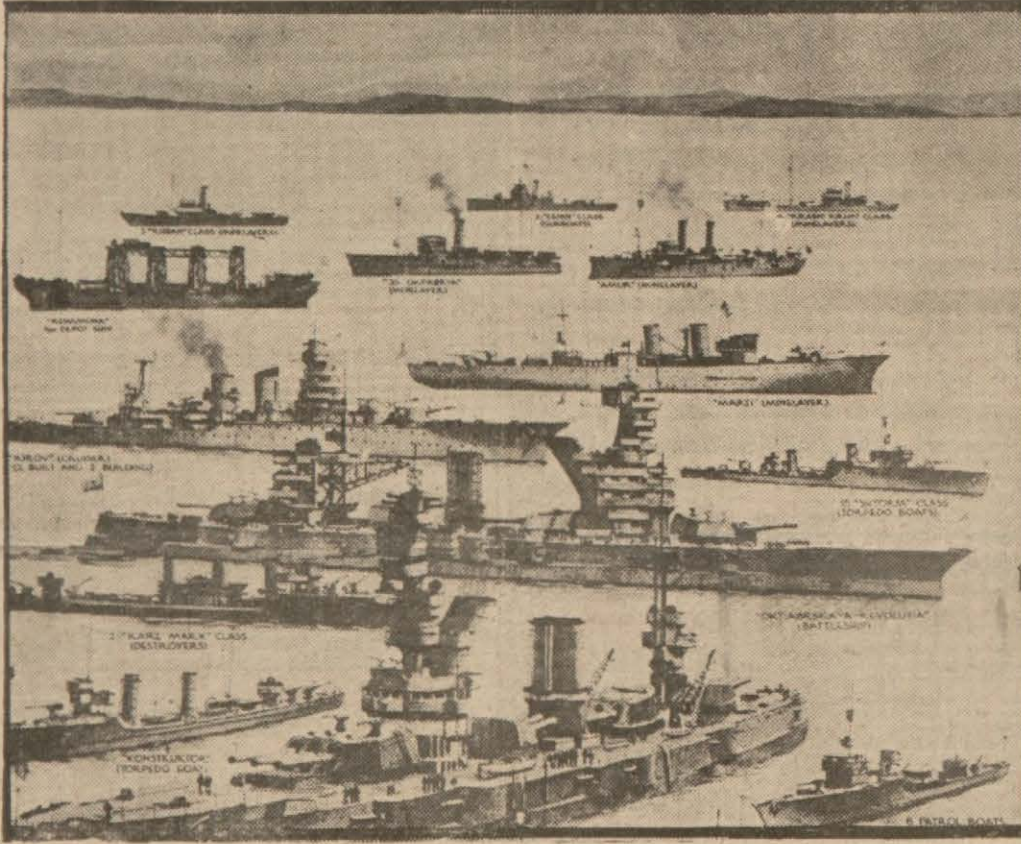

Sovyet-Fin hududunda dün de yeni hâdiseler oldu

Rusya Finlândiya ile ademi tecavüz paktını feshetti

Sovyet tayyare ve tankları hudud civarında toplandılar

Sovyetlerin Baltık filosuna mensub gemilerinden birkaçı

Londra, 28 (Hususi) — Moskova radyosu bu akşam, Sovyetler Birliği ile Finlandiya arasında 1928 de aktolunan ademi tecavüz paktını feshedildiğini bildirmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

İngilterenin derpiş ettiği sulh şartları

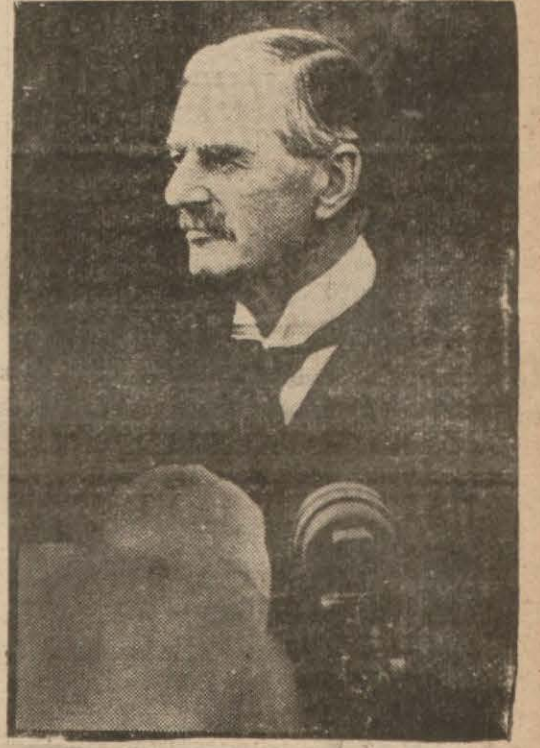
İngiliz Kralı, Çemberlayn dün birer nutuk söylediler

Parlamentonun açılış nutkunda Kral: "Bütün tebaamın enerji göstermesini istiyorum," dedi

Kral parlâmentoya giderken mutad merasim yapılmadı

Çemberlayn sulh yapılırken mağlûblarla da istişare edileceğini bildirdi

Londra, 28 — Kralın, kendi nutkunu, parlamentoda bizzat okuması için, çoktanberi, son derece gizli olarak hazırlıklar yapılmıştır. Kralın merasime gideceği ancak birkaç kişi tarafından biliniyordu. Bu sebeble, kralın güzergâhtaki yollarda ahali birikmemiştir. Kralın refakatinde, kraliçe ile Kent ve Gloucester dükleri bulunuyordu. Merasim gayet sade yapıldı. Kral ve kraliçe, Buckingham sarayından Westminster'e gitmek üzere, camlı saltanat arabası yerine, kapalı bir otomobile bindiler. Lordlar kırmızı elbiseler yerine, nazarı dikkati celbetmeyen üniformalar giymişlerdi. Asker muhafazası altında bir lândoya konularak götürülen kraliyet tacı, polis muhafazası altında bir otomobile konulmuştur. Merasimde yapılan bu tahdidat yalnız bir defa, şimdiki Windsor dükü olan sekizinci Edvard zamanında havanın pek fena olduğu bir günde vaki olmuştu. Tam öğle üstü, kral Avam Kamarasına girdi. Arkasında amiral üniforması vardı. Kraliçe de siyah bir rop, başına siyah bir şapka giymiş, omuzuna arjante bir tilki almıştı. Kral, berrak ve metin bir sesle nutku (Devamı 8 inci sayfada)

Çember ayın

Türk ticarî Heyeti Londrada

İki taraf arasında temaslara bugün başlanıyor

Londra, 28 (Hususi) — Türkiye Hariciye Vekâleti Umum Kâtibi Numan Memencioglu'nun başkanlığı altında bu- (Devamı 8 inci sayfada)

İngiliz - Rus görüşmeleri

Londra 28 (Hususi) — Hariciye nazırı Lord Halifax, bugün Sovyet büyükelçisi Maisky ile mühim bir görüşmede bulunmuştur.

Lord Halifax'ın talebi üzerine yapılan bu görüşme tenevvür mahiyetinde olmuş ve iki devleti alakadar eden ticarî meseleler gözden geçirilmiştir.

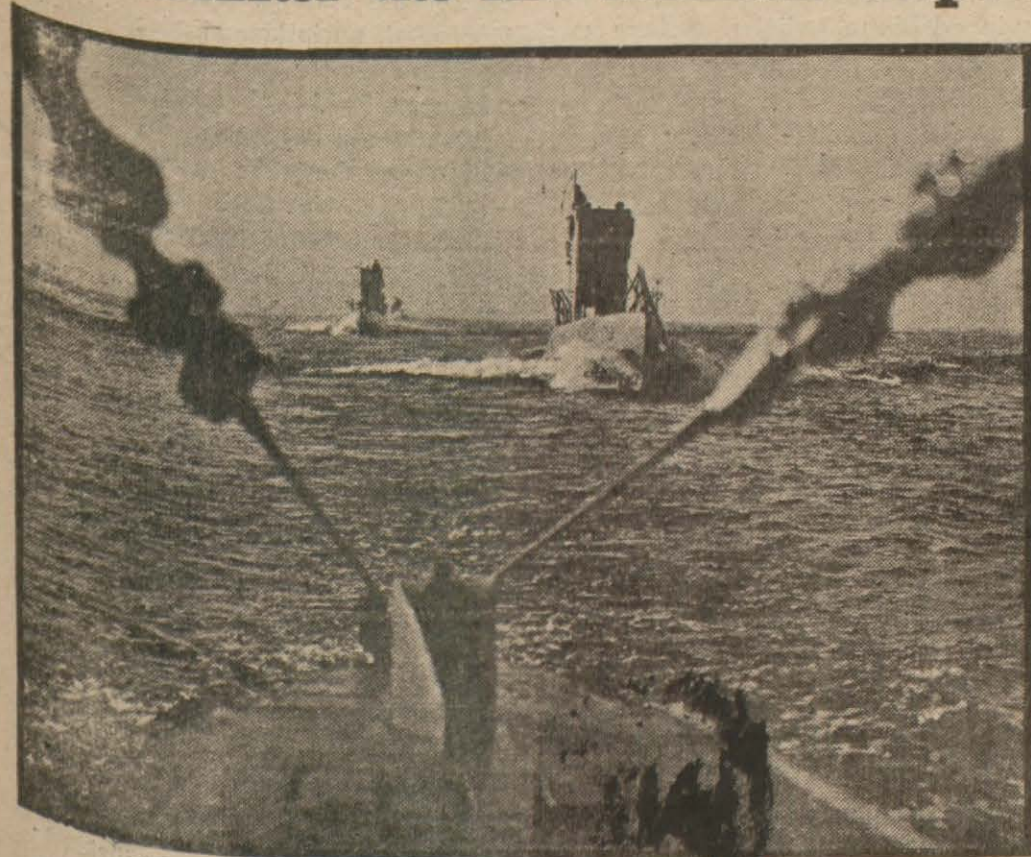
Görüşme esnasında Finlandiya meselesine de temas edildiği söylenmektedir.

Akdenizde tahtelbahir

Berlin İngiliz kruvazörünün batırıldığını bildiriyor, Londra tekzip ediyor

Filistin sahillerinde ismi gizli tutulan bir gemi battı, Bozcaada açıklarında meçhul bir denizaltı görüldü

Fransızlar da iki Alman vapurunu yakaladılar

Açık denizlerde faaliyetlerde bulunan Alman tahtelbahirleri (Yazısı 8 inci sayfada)

Almanyanın ablukası ayın 4 ünde başlıyor

Londra, 28 (Hususi) — Alman ihracat mallarının müsadere hakkındaki kararname bugün neşredilmiştir. Bu kararnameye göre, 4 Kânunuevvel tarihinden itibaren düşman limanlarından çıkacak olan bütün gemiler ve menşei Alman olan mallar müsadere edilecektir. Keza, 4 Kânunuevvelden sonra bitaraf limanlardan yüklenecek malların da menşei araştırılacaktır. Müsadere olunacak mallar ya devlet hesabına kullanılacak, yahud da gene devlet hesabına muhafaza edilecektir.

Fransada

Paris, 28 (A.A.) — Bu sabahki resmî gazete, Alman ihracatına konulan ambargo hakkındaki kararnameyi neşretmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

MESELELER

San'atta birlik ve güzellik bekliyoruz, taksim ve lüzumsuz tercih değil..

Yakında açılacak olan sergiye ressam üstad Halilin tablosu alınmak istenmedi ve reddedildi

Salâh Cimcoz

Bîrhan Toprak

Çallı

Yakında açılacak olan devlet resmine bir jüri heyeti teşekkül etti. Ve bu sergisine elverişli tabloları seçmek için, heyet, Vekâletin daveti üzerine Ankarâ Maarif Vekâletinin gösterdiği lüzum üzere. (Devamı 2 nci sayfada)

TELGRAF HABERLERİ

Sovyet - Fin hududunda dün de yeni hâdiseler oldu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Filhakika Sovyet başvekil ve hariciye komiseri Molotof, hudud hâdisesi hakkında Finlandiyanın cevabı notasını aldıktan sonra, Finlandiyanın Sovyet aleyhtarını bir siyaset takibi ettiğini ve binnetice iki devlet arasındaki ademi tecavüz pak-tının hikmeti vücudu kalmadığını Moskova'daki Fin elçisine bildirmiştir.

Molotof, Fin kuvvetlerinin Leningrad'a karşı 20 kilometre uzaklıkta tahassüd ettiklerini, bunun dostane bir hareket sayılmayacağını ve Leningrad gibi üç buçuk milyon sekensesi olan bir şehrin daimi surette Fin tehdidi altında bulunduğunu ileri sürerek, fesih kararını muhik göstermiştir.

Vaziyet ciddi

Finlandiya hükümeti, bu karara mutabaklı olur olmaz, vaziyeti müzakere etmek üzere derhal fevkalâde bir toplantı yapmıştır.

Finlandiya hariciye nezareti namına söz söylemeye salâhiyetli bir memur, vaziyetin çok ciddi olduğunu beyan etmiştir.

Hududda hâdiseler

Leningrad'dan gelen ve henüz başka hiçbir memnadan teyid olunmayan haberlere göre, bu akşam Sovyet - Finlandiya hududunda bazı hâdiseler vukubulmuştur.

Bir Sovyet kıtası ile Fin kuvvetleri arasında ateş teati edilmiştir. Sovyet topçularına tecavüz eden bir Fin müfrezesi geri püskürtülmüş ve üç Fin askeri esir edilmiştir. Çarpışmalar esnasında iki Fin askeri de ölmüştür.

Finlandiyada her taraf buz içinde
Fin - Sovyet münasebatının ıktisab et-tiği bu gerginliğin muhtemel neticeleri hakkında müteale beyan eden Fransız askeri müşahidier, Finlandiyada halen kış mevsiminin hüküm sürdüğünü, her tarafın buzlarla kaplanmış olduğunu, 19 saat gece ve ancak 5 saat gündüz yaptığını tebarüz ettirmektedirler.

Hudud hâdiseleri

Moskova, 28 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Moskova radyosuna nazaran, beş Finlandiya askeri tarafından vukuu iddia edilen tahrik hareketi neticesinde bu askerlerden üçü tevkif edilmiş ve iki tüfek de bir rovelver müsader olunmuştur. Diğer taraftan saat 18 da Finlandiya arazisinden Sovyet arazisine beş el tüfek atılmıştır.

Top ateşi

Leningrad erkânharbiyesi de Vidliki muntakasındaki Finlandiya topçusunun Sovyet arazisine iki top attığını ve hududlarındaki geçmek teşebbüsünde bulunan Finlandiya piyade gruplarının Sovyet kıtası tarafından açılan mitralyöz ateşile püskürtüldüğünü tebliğ etmektedir.

Takviye kutaatı

Moskova radyosu hudud muhafız müfrezelerinin derhal takviye edildiğini haber veriyor.

Sovyetlerin cevabı

Moskova, 28 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Sovyet hükümeti tarafından Finlandiya'ya verilen cevap üç kısımdan mürekkektir.

İlk kısımda, Sovyet hükümeti, Finlandiya notasında, taarruz hareketinin intihaya sevk etmek arzusunda başka şekillerde izah edilemeyeceğini söylemektedir.

İkinci kısımda, Sovyetler, kıtaati Sovyet hududundan 25 kilometre geri çekilmesini imtina olunmasını, Finlandiya'da Leningrad ordunun yakın tehdidi altında tutmak hususundaki arzusuna de-tilâki etmektedirler.

Sovyet cevabının üçüncü kısmında kıtasının azamını Leningrad karşı-nda tahşid eden Finlandiya hükümeti-ndemi tecavüz paketi ile telifi kabul ol-mayan hasmane bir hareket bulunduğuy beyan olunmaktadır.

Bu sebeble Sovyetler ittihadı, bu pakt mütebince a'dığı taahhüdlerden, kendisi-ni, müberrâ telâki etmek mecburiyetin-de kalmıştır.

Tahşidat

Moskova 28 (A.A.) — Krasnaya Tvesda gazetesinin yazdığına göre Leningrad mün-

takası kıtasına verilen talimatta Finlandiya-yalılar tahrikâtlarını tekrar ederlerse, derhal ateşle mukabele etmeleri emir olunmuştur. Leningrad civarında mühim tank ve tayyare kuvvetleri tahşid edilmekte olduğu söylenmektedir.

Moskova radyosu sabrımız tükendi diyor

Moskova 28 (A.A.) — Moskova radyosu -nun spikeri Moskova saatle 21,30 da Fin -landiya aleyhtarını tezahürat hakkında söz söylelediği sırada «Sovyet milletinin sabrı tükennmiştir» demiş ve şöyle devam etmiştir. Milletini, yenilmez Kızıldünya tam bir itti-madı vardır ve Sovyet hükümetinin ittihaz edeceği bütün kararlara tamamen iştirak et-mektedir. Helsinki'deki emperyalistler, tahrikâtlarına mukabele etmeğe Kızıldünyanın memur edilebileceğini anlamalıdır.»

Mezuniyetler kaldırıldı

Helsinki 28 (A.A.) — «Reuter» : Leningrad muntakası kumandanı General Mereçkof sübay ve askerlerin mezuniyetini ilga etmiş ve bütün mezunların da 24 saat içinde kıtaları başında bulunmalarını emretmiştir.

Baltik filosu kumandanı amiral Trubiç de donanmaya aynı emri vermiştir.

Sovyet hava kuvvetlerinin Leningrad ci-varındaki büyük manevraları devam etmekte-dir. Çok kuvvetli bombardıman ve avcı tayyareleri bu manevralara iştirak eylemek-tedir.

Finlandiya Müdafaa Nezari yarışı'lık var diyor

Helsinki 28 (A.A.) — Sovyetler tarafından Finlandiya kıtasına atfedilen hâdiseyi Ca-reli'ye yaptığı seyahatten sonra gazeteler-den öğrenmiş olan müdafaa meclisinin re-isi Mareşal Mannerheim, bütün bu işin bir yarışı'lık neticesi olabileceğini bildirmiş ve demiştir ki:

«Filhakika hudud yakınındaki en uzun menzilli bataryamız sahra bataryasıdır ve Sovyet hududundan 20 kilometre mesafede bulunmaktadı. Ağır bataryalara gelince, bunlar en az 50 kilometre mesafededir. Kal-dı ki, Finlandiya efradı hâdisenin cereyan ettiği iddia edilen Pazar günü öğleden sonra ağırlı havada yapılan dini merasimde top-lanmış bulunuyordu.

Almanyanın ablukası ayın 4 ünde başlıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

4 Kânunuevveliden itibaren Alman malı yüklü gemi'ler müttefik donanmalar tara-fından tevkif edilebilecektir.

İtalya matbuatının mütealeası

Roma 28 — (Stefani ajansı bildiriyor) : Messagero gazetesi, bu sabahki başmaka-lesinde abluka meselesiyle meşgul olmakta ve ablukayı «Almanya karşı muazzam bir muhasara hareketi» şeklinde tarif etmekte-dir. Şimdiki harbe kaçakçılık listesinin ilü-zumsuz olduğu iddia edilebilir. Zira gerek muharibler için, gerek siviller için olsun, Al-manya götürülmekte olan bütün malların nakli Londra ve Pariste isdar olunan karar-namelerle menedilmektedir. Bu karar neti-cesinde muhakkak olan birşey varsa, o da gerek ticaretlerinin mahsus derecede tena-kus olması dolayısıyla gerek kendi memleket-lerine gönderilecek işe maddelerinin ned-ret kesilmesi sebebiyle bu karardan bita-rafların müteessir olacaklarıdır.

Şimdi bir mesele kalıyor. Abluka, tesirini gösterecek mi? Almanyanın Sovyet Rusya ile ittifağı ve diğer Baltik devletlerle akdet-miş olduğu ittifaqlar ve elde etmiş olduğu mena-fi, takib etmekte olduğu otarşi siyasetin-den kat'i nazar, deniz tarikle erzak celbet-mekten müstağni kalabilmesine medar ola-caktır.

Buna mukabil İngiltere, denizsiz yaşaya-maz, ticaret donanması ise havayicini teda-rik etmeğe kâfi değildir ve bitaraf devlet-lerin ticaret donanmalarına müracaat etmek mecburiyetindedir. Şu halde Alman-yanın mukabil bir ablukası, İngiliz abluka-sından çok daha müessir olacaktır. Kafi-leler sistemi tahtelbahirlere karşı fevkalâ-de birşey ise de tayyarelere karşı bir tesiri olamaz.

İngiliz kâfilelerini himaye etmek için İn-giliz harb donanmasının denize açılması lâ-zımdır ve bu takdirde Alman tahtelbahir ve tayyarelerinin tecavüzlerine maruz kalacak-tır.

Messagero gazetesi, netice olarak şöyle de-mektedir:

Abluka, Almanyanın muhasarası manasını ifade eder. fakat aynı zamanda müttefik-lerin de muhasarası demektir.

Alman - Sovyet ıktisadi münasebatı

Amsterdam 28 (A.A.) — Havas ajân-sı bildiriyor:

Alman - Sovyet ıktisadi münasebatı, Berlin'in istediği şekilde bir tekâmül göstermemektedir. Bitaraf müşahidle-

Dahiliye Vekili Adanahlara ve muallimlere hitaben birer nutuk söyledi

Adana 28 — Dahiliye Vekili Faik Öztrak dün Halkevindeki muallimler toplantısında bir nutuk söylemiş ve ez-cümle demiştir ki:

Beni buraya kabul ederken eski bir meslektaşınızı araziye aldığınızı acaba içinizde bilen var mı? Ben de sizden idim ve halâ da sizden başka bir şey değilim. Bir zamanlar ben de sizin gi-bi memleket çocuklarının talim ve ter-biyesiyle meşgul oldum. O günkü çalış-makta olmasını bu yaşta vakit görmek görüyorum. Bazan yetişmiş bir zabıt, bazan mesleğinde yükselen bir memur ve bazan da bir hekim -hoca- diye eli-mi öptüğü zaman duyduğum zevki hiç bir eserimde duymuyorum.

Siz tamamen milli ve hürriyetperver bir idarenin her türlü kolaylıkları için-de ve her türlü tehlikeden azade olarak çocukları yetiştiriyorsunuz. Biz, adına milli diyemiyeceğimiz kara ve müste-bit bir idarenin elinden genç nesli kur-tarmak için uğraşıyoruz. Siz çocuk-larımızı bu güzel vatanın her gün biraz daha şenlendirmeye muktedir bir hale getirmekle meşgul oluyorsunuz. Vazi-yetiniz bizim vaktile üzerimize aldığımız kadar güç ve tehlikeli değil, fakat onun kadar şerefli, zevklidir.

Memleketin, istikbalini hazırlamak vazifesi sizindir. Bu eseri en güzel şekil-de yapmağa çalışınız. Her akşam vazifenizi bitirip çıkarken büyük esere bir taş daha koyduğunuz inananın vereceği huzuru duyunuz. Ertesi günü vazifenize giderken ona bir taş daha koymağa gidenlere yakışan şevk ile gidiniz. Bu huzur ve şevk hayatın insan-lara verebileceği en büyük saadettir. Eğleniniz, eğlence size ayrıca kuvvet verecektir.»

Dahiliye Vekilinin Adanahlara hitabesi

Adana 28 — Serefin verilen ziya-fette Dahiliye Vekili Faik Öztrak söy-lediği bir nutukta ezcümle demiştir ki:

Sevgili Adanada bana gösterdiğiniz çok samimi kalbden dolayı hepimize teşekkür ederim. Seyahatim memleketi, benim vekâletime tevdi edilen işler noktai nazarından tetkiki maksadına müsteniddi. Beni en çok meşgul edecek yerlerden biri de süphesiz Adanadır.

Adana, tabiatın kendisine ibzal etti-ği bitmez tükenmez nimet ve mazha-riyetlerle yurdun çok kudretli bir par-çası olmakla kalmaz, aynı zamanda istik-lâlîne merbutiyetinin en kuvvetli delillerini göstermiş olmak itibarile de ayrıca alâkayı celbeder. Yüksek mef-humlar için kahr çekmesini ve tehlike-ye katlanmasını bilen insanlar, bunlar-ın kıymetini takdir eden insandırlar. Bu itibarla Adanayı kara günlerin ça-lışma ve fedakârlık arkadaşı olarak ayrıca takdir etmek ve sevmek bor-cumdur.

Ticaret Vekili müstahsil'lere hitaben radyoda bir nutuk söyleyecek

Ankara, 28 (A.A.) — Haber aldığımız-göre, 29 İkinciteşrin Çarşamba akşamı saat 14,40 ile 14,50 arasında Ticaret Ve-kili Nazmi Topçuoğlu bütün müstahsille-ribe diğer müstahsil'lere radyo ile bir hi-tabede bulunacaktır.

Nobel mükâfati Bu sene verilmiyor

Oslo 28 (A.A.) — Nobel sulh mükâ-fati, bu sene verilmeyecektir.

rin fikrince, Alman zimamdarları me-hafilinde, müzakerelerin ve tatbika-tın yavaşlığı inkisar uyandırmaktadır. Alman büyük erkânı harbiyesi meha-filindeki hayal sukutu daha büyüktür. Sanayi muhitlerinde de sabırsızlık hü-küm sürmektedir ve matbuatta çıkan yazılar, Alman firmalarını, Sovyet Rus-ya ajan ve mümessil göndermek hu-susunda isticâlden tevakküye davet etmektedir.

Parti Grupunda deri fabrikasının vaziyeti görüşüldü

Ankara, 28 — C. H. Partisi Büyük Millet Meclisi grubu bugün 28/11/1939 saat 15 te reis vekili Seyhan me'busu Hilmi Uranın riyasetinde toplandı.

Ruznamede Beykoz deri fabrikası halî hazır vaziyetinin ve Yalvaçta vaktile tesis edilmiş ve sermayesinin büyük bir kısmına Sümerbankça iştirak olunmuş bulunan deri fabrikası-nın bugün işletilmeksizin atıl tutul-makta olması sebebinin İktisad Vekili tarafından izahı ve keyfiyetin umumi heyette müzakeresi takriri vardı.

Takririni şifahen de izah eden An-talya me'busu Rasih Kaplıdan son-ra birçok hatibler söz alarak deri fab-rikaları ve onların işledikleri madde-i iptidaiyeler üzerinde uzun boylu mü-talea serdetmişlerdir.

İktisad Vekili tarafından mevzua ve sorulan suallere cevaplar verilmiş ve neticede takrir muhteviyatının teşkil edilecek bir Parti komisyonunda e-saslı surette tetkiki hakkındaki Rasih Kaplıdan ikinci bir takriri umumi he-yette kabul edilerek vaktin ilerlemiş olması hasebile riyasetçe celseye ni-hayet verilmiştir. (A.A.)

Thorez 6 sene hapse mahkûm oldu

Arras, 28 (A.A.) — Arras divanharbi, Maurice Thorez'i harb esnasında firar et-tiğinden dolayı 6 sene hapse mahkûm et-miş ve bütün emval ve emlakının müs-aaderesine karar vermiştir.

Komünistlerin maruf lideri olan Mau-rice Thorez, harbin başlangıcında orta-dan kaybolmuştur. Bir müddet sonra mu-malleyhin Moskovada bulunmakta oldu-ğuna dair ortada bir şayia dolaşmağa başlamıştır.

Meclise verilen yeni lâyhalar

Ankara, 28 (Hususi) — Erzurum hattı-nın Uzunahmedler istasyonuna kadar temdidi ile umuru belediyeye müteallik ahkâmı cezaiye hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren lâyhayı hükümet Meclise göndermiştir.

Şanghaya da soğuktan yüzlerce kişi öldü

Şanghay, 28 (A.A.) — Şiddetli soğuk-ların ilk günü binlerce mülteci ile şehrin dilencileri arasında yüzlerce telefata se-bibiyet vermiştir. Geceleyin ve bu sabah beynelmilel imtiyazlı muntaka ile Fransız imtiyazlı muntakasında soğuktan ölmüş 60 dan fazla insan toplanmıştır.

Ölmüş olan dilencilerin elbiseleri di-ğer dilenciler tarafından soyulmuştur.

Saba-tan Sabaha

Hukuk Fakültesine devam eden gençlerden biri hayatını kazanmak için gazete, lere söyle bir ilân vermiş:

«— Amelelik, taşoçuk gibi bir iş arıyorum. Böyle işler için beni arayanlar Hu-kuk Fakültesinde falan sınıfta falan numaraya müracaat etsinler.»

Hukuk tahsil yapan yani orta mektep ve lise tahsilini bitiren bir gencin ame-lelik etmesi ilk hamlede bize garib ve acı gelir. İçimizden acımakla şaşırarak arası-nda bulanık hisler geçer. Merhametli galib olanlarını dudaklarından: — Vah vah! gibi teessür edatları dökülür. Şefkat hisleri tetikte olanlar: — Ne yapsak da şu delikanlıya iyi bir iş bulsak! diye sağa sola başıyurur. Hepsi haklıdır.

Yalnız yüksek tahsile devam eden gençlik arasında böyle gazeteler ilân verip amelelik isteyen delikanlıdan başka aynı intiyâda pek çokları bulunduğunu da kabul etmek lâzımdır. Bu genç medeni cesaret gösterip ne ve şekli ne olursa olsun dimağı ile olmasa bile adalesile olsun çalışarak karnını doyuracak bir iş a-radığını söylemiştir. Bunu bir hâdiseler olarak almak ve umumi heyecanı üzerinde toplamak biraz mübalâğalı göründü. Çünkü yüksek tahsil devresini işçilik, taşo-çuk, buluşçuluk gibi işlerde çalışarak tamamlayan gençler dünyamız her tarafında tahmin edileceğinden çok fazladır. Ve bu şekilde fakülteleri bitirenlerin refahı i-çinde çalışıp diploma alanlardan daha çok muvaffak oldukları görülmüştür. Ame-rika üniversitelerini dolduran gençlerin ders saatleri haricinde otellerin temizlik işlerinde, garajların tamir atelyelerinde, lokantaların buluşık dairelerinde çalışıp hayatlarını kazandıklarını daima işitir ve okuzur. Viyanada ve Pariste hukuk tahsilı yapmış insanların şoförlük ve garsonluk gibi bizzet yüksek tahsile alâkasız görülen mesleklerde çalıştıklarına bizzat şahid oldum. Hayatta muvaffak olmak için meşru her say sahibine şeref verir. Bana kalırsa bu vaziyette bir gencin ü-zzerine merhamet hislerini topiyarak ona istediğinden fazlasını temin etmek, ta-bil olduğu amelettikten daha şerefli bir bulmak demek değildir. Merhamet ve şef-kat, yaşının en gürbüz devrinde hayata tam cesaret ve enerji ile atılan gençlerin gurur ve haysiyetlerini incitecek kelimelerdir. Hayatı yenmiş insanlardan bekle-nen feragati, zekâ ve adalesinin en kuvvetli devrinde hayata atılan gençlere ne-den çok görmeli?

Buhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Bitarafar müşkül vaziyette

Yazan: Selim Razi Emec

Geçen harb bitaraf kalan devlet-ler için mühim bir kazanç ves-ilesi olmuştu. Bu defakinde bu kârli işin kabil olabileceği pek mümkün görün-mez. Bilhassa muharib devletlerle hem-hudud olanlar ve bunlardan, coğrafi va-ziyetleri, iki taraf hareketini güçleştirren-ler için. Belçika, Felemenk, İsveç, Nor-veç ve Danimarka şimdilik bu vaziyet-tedirler.

Geçen harbe olduğu gibi İngiltere-nin maksadı, Almanya'yı aç bırakmaktır. Sovyet Rusya ile Almanyanın yapmış ol-duğu anlaşma, bu tehlikeyi, denilebilir ki bertaraf etmiştir. Cenevda İtalyanın yardımına mazhar olması, orta Avrupada Macaristan, Romanya ve Yugoslavya ile alış verişine devam edebilmesi Almanya için ayrıca birçok imkânlar yaratmakta-dır. Demek ki Büyük Harbdek vaziyetin tekrarı emsi imkânı yok gibidir. Ge-riye, Almanyanın, bitaraf firmaların yar-dımı ile yaptığı ticaretin temin edegeldiği yabancı devize İngilterenin mâni ol-mayacağı kalıyor.

İngiltere ile Fransanın son yaptıkları anlaşma neticesi, bu devletler, bitaraf firmaların Alman malı taşımalarını yasak etmişlerdir. Bu vaziyette bitaraf gemi-lerde görülecek Alman menşeli bütün mallar müsader edilecektir. Buna mu-kabil Almanya da İngiltereye nakliyat yapan bütün bitaraf gemileri hasım ilân etmiştir. Bunlardan rastgeleinenler ya-kalanıp Alman limanlarına sevk olun-dukları gibi vaziyetleri itibarile Alman limanlarına getirilemeyenler de mayn-larla, denizaltılarla batırılmaktadırlar. Maksad şudur:

Alman sahihlerinin ablukasına muka-bil İngiltereye abluka altına almak.

İngilterenin bilhassa yiyecek madde-leri haricden getirildiği ve bizzat İngiliz ticaret filosunun bu nakliyatı kıfayet etmediği için, bitaraf gemilerin İngiliz limanlarına uğramamaları temin edildiği takdirde İngiltereye müşkül bir vaziyete sokmak mümkün görünür.

Almanların istinad ettikleri noktai nazır budur. Bu arada canı yanan, kazanç bertaraf olsun, bilhassa ticaret filoları mahvolan bitarafar, bu vaziyet karşı-sında iki tarafa da protesto yağdırmak-tadırlar. İngilizlerin cevabı şudur:

Alman malı taşımayınız. Bilmükabil Almanlar da şunu söylüyorlar: İngilte-reye nakliyat yapmayınız.

Bu halin ilânihaye devam etmesi pek mümkün görünmez. Bu vaziyette bita-rafların istemiye istemiye iki taraftan bir-ine iltihak etmeleri bir zaruret olacak-tır. Yahud, başkasına zarar veren bir muharebeden kâr beklemiyerek tam bir bitarflık muhafaza edecek ve her iki tarafın mukavemetini arttıracak bilvası-ta yardımlardan vazgeçeceklerdir. Şimdi bu iki şıktan biri mevzuubahstir.

Selim Razi Emec

Tetkiki itiraz komisyonu

Ankara, 28 (Hususi) — Tetkiki itiraz komisyonu reisliğine Muhasebat Umum Müdür Muavini Fahri Yenkel tayin edilmiştir.

Şehir Haberleri

Bebek - İstinye yolunun inşaat müddeti uzatıldı

İstimplâk işlerinden mütevellid ihtilâflar halledilemediğinden yol bir sene sonra ikmal edilecek

İstinye ile Bebek arasındaki yolun inşaatı iki sene tamamlanacaktır. İki senelik müddet önümüzdeki Mayıs ayında sona erecektir. Yolun henüz istimplâke lüzum hâsıl olmıyan kısımları ikmal edilebilmiş olduğundan, inşaatın Mayıs ayına kadar tamamlanamıyacağı anlaşılmaktadır.

İstimplâk komisyonları yol güzergâhındaki dokuz binanın sahipleri ile anlaşmış olduğu halde, taviz bedelinin kimin tarafından ödeneceğini Vakıflar İdaresi tayin ve muamele tekemmül edememiştir. Belediye taviz bedelinin, mali

satana, emlak sahipleri ise mali alana aid olduğunu iddia etmekte, Vakıflar İdaresi buna hal çaresi bulamamaktadır.

Rumelihisarı iskelesinin yakınındaki binalarla Emirgân ve Boyacıköy arasındaki binaların satın alınarak yıkılması iktiza etmektedir. Taviz bedelinin mali alan veya mali satan taraftan birine aid olduğuna dair kat'i bir karar verildiği takdirde, bina bulunan semtlerde de yolun inşaatı tamamlanabilecektir. Nafia Vekâleti, yolun inşaatını bir sene daha temdidde karar vermiştir. Bu suretle İstinye - Bebek yolu üç sene tamamlanmış olacaktır.

Nafia Vekili dün Ankara'ya gitti

Şehrimizde bulunmakta olan Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy, dün de şehrimiz nafia işlerine aid tetkiklerine devam etmiş ve akşam trenle Ankara'ya gitmiştir. Nafia Vekili Haydarpaşa garında Vilâyet, Parti, Belediye ve Nafia erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Şehir işleri:

Taksim abidesindeki kürsü değiştirilecek

Vilâyet, Taksim abidesindeki imza defterinin konduğu kürsüyü değiştirmeye ve yerinden bir kürsü yaptırmaya karar vermiştir. Yeni kürsü sedef işlemeli olacak, sedefler Güzel San'atlar Akademisi profesörlerinden Vasıfa işletilecektir.

Pasif korunma bürosu kuruldu

Pasif korunma tedbirlerinin polisi alâkadar eden noktaları üzerinde esaslı ve yakından tetkikatta bulunmak gayesiyle Emniyet Müdürlüğünde bir büro tesis edilmiştir. Kazalardaki emniyet teşkilâtları da pasif korunma hizmetlerinin tatbikatında bu büro tarafından ve bir elden idare edilecektir.

Toplantılar:

Şişli Halkevinde konferans

Şişli Halkevinde: 30.11.939 Perşembe günü akşamı saat 21 de Halkevimize Üniversite doçentlerinden Yavuz Abadan tarafından (hukuk bir ilim midir) mevzuunda bir konferans verilecek ve konferansı müteakib Halkevimize cazunun iştirakile bir çaylı dans tertib edilecektir. Herkes gelebilir.

Umumi meclis azasından Hayri Uğur vefat etti

İstanbul umumi meclisi daimi encümeni azasından Hayri Uğurun ani denilecek surette vefat etmiş olduğuna teessürle haber aldık. Cuma günü akşamına kadar sıhhatli ve neşeli bir şekilde vazifesinde meşgul olmuş olan Hayri Uğur o gece evinde birden bire hastalanmış, Cumartesi sabahı Cerrahpaşa hastanesine nakledilmiştir.

Hayri Uğurun rahatsızlığı Pazartesi günü toplanan İstanbul umumi meclisinde Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar tarafından mevzuubahs edilmiş, Meclis namına hatırımın sorulması için iki aza seçilmiştir. Dün akşam saat 20,30 da hasta hayata gözlerini yummuştur.

Hayri Uğur Çatalca'dır. Milli Mücadele senelerinde Trakya müdafai hukuk cemiyetinde çalışmış, Halk Fırkası teşkilâtı yapıldığı zamandanberi de orada vazife almıştır. C. H. Partisi Çatalca kazası idare heyeti reisi idi. Vilâyet ve belediyenin tevhidinden evvel ve sonra müteaddid defalar umumi mecliste Çatalca azası olarak daimi encümine seçilmiştir.

Cenazesi Lâlelide Harikzedegân apartmanları karşısında Kanadlı apartmanından bugün saat 12 de kaldırılacak, namazı Akşaray Valide camisinde kılınarak Edirnekapı Şehidliğine gömülecektir.

DAVET

İstanbul Belediye Riyasetinden: Encümeni daimi vilâyet azasından Çatalca Hayri Uğurun dün akşam vefat ettiğinden teessürle öğrenilmiştir. Cenazesi bugün saat 12 de Lâlelide Tayyare apartmanları karşısında Kanadlı apartmanındaki ikametgâhından kaldırılacak, cenaze namazı Akşaray Valide camisinde kılınacak ve namazı müteakib Edirnekapı Şehidliğine defnedilecektir.

Umumi meclis azası arkadaşlarımızın cenaze merasiminde bulunmaları rica olunur.

Doğu ve Egemen Vapurları geliyor

Denizyolları İdaresi Almanyadan getirilecek olan Doğu ve Egemen vapurlarının sigorta işlerini bitirmek üzere. Bu muamele'er biter bitmez vapurlar derhal yola çıkarılacaktır.

Ticaret işleri:

Tiftik ve yapak ihracat birlikleri projesi hazırlandı

Yapak ve tiftik ihracat birliği teşkil için şehrimizde alâkadarlar arasında bir toplantı yapılmış ve birliğin nizamnamesini hazırlamak üzere bir komisyon seçilmiştir.

Komisyon evvelki gün de Ticaret Odasında bir toplantı yaparak mesaisini neticelendirmiştir.

Proje, bir kere de teşkilâtlandırma umum müdürü, mütaka ticaret müdürü ve Ticaret Odası umumi kâtabi ile şehrimizdeki tiftik ve yapak tüccarlarının iştirak edeceği umumî bir toplantıda tetkik edilecek ve bilâhare Vekâlete gönderilecektir.

İhraç emtiaının standardı ve dış piyasalarda rağbetin artması için başlıyan hareket, ticaret birliklerinin kurulması dahilinde de alim ve satımı düzensizlikten kurtaracak, gerek müstahsilin ve gerekse tüccarın normal şartlar dahilinde menfaatinin vikaye edecek bir mahiyet iktisab edecektir.

Tiftik ve yapak toplantılarını müteakib pamuk için de görüşmeler yapılacak ve bu istihsal maddemizin de satım ve ihraç işi teşkilâtlandırılacaktır.

Piyasadaki gayritabiliikler zail oluyor

Gün geçtikçe piyasada Avrupa harbinin başlangıcındanberi hâsıl olan gayritabiliikler zail olmaktadır.

Bu cümleden olarak evvelce emtia üzerine avansı kesmiş olan bankalar, yeniden depolarına vaziedilen mallar mukabilinde ve yüzde 80 nisbetinde avans vermeğe başlamışlardır.

Diğer taraftan Takas Limited Şirketi de ihracatı kolaylaştıracak tedbirler almakta devam etmektedir.

Şirket, ihraç edilib bedelleri bankaya yatırıldığı bildirilen malların takas primlerinin tamamını ödemeğe başlamıştır. Halbuki evvelce bu paranın alınması takas primlerine mukabil ithalât yapılmasına vabeste idi.

Bu yeni tedbir mevcut şartlar dahilinde ihracatı tamamen teşhille edecek mahiyettedir.

Denizyolları Umum Müdürü geldi

Bir müddettenberi Ankara'da bulunmakta olan Devlet Denizyolları Umum Müdürü İbrahim Kemal Baybora, dün Ankara'dan şehrimize dönmüştür.

Tahtakale yangını tahkikatı devam ediyor

Evvelki gece Tahtakaledeki Baltacı hanının tamamile yanması neticesinde yangın hâdisesi tahkikatı müddeiumumî muavinlerinden Reşad Saka dün de meşgul olmuştur. Yanan hanın Hulûsi adında birine aid hissesinin 14 bin liraya bir İtalyan sigorta şirketine, yangının çıktığı ve boyacı Adotoya aid bulunan mağazanın da 1500 liraya diğer bir İtalyan şirketine sigorta olduğu anlaşılmıştır.

Hâlen nezaret altında bulunan boya mağazası müstahdemlerinden Donna ile hamal Raşid, ifadelerinde reçine kaynatmak üzere yaktıkları ateşten yangının çıktığını söylemektedirler. Yangının söndürülmesi esnasında vukubulan inhidam neticesinde tehlikeli surette yaralanan itfaiye neferlerinden Yusuf ve Mustafa'nın sıhhi vaziyetleri salâh kesbetmektedir.

Müddeiumumîlik ve zabıta yangın hâdisesi etrafında tahkikatlarına dün de geç vakte kadar devam etmişlerdir.

Deniz işleri:

11 vapurun ihale müddeti yarın bitiyor

Devlet Denizyolları İdaresi tarafından İngiltereye ismarlanacak 11 vapur için açılan münakaca müddeti yarın bitmektedir.

Londra'da muhtelif firmalar tarafından yapılan teklifler Londra büyük elçiliği tarafından Denizyolları İdaresine bildirilecek ve burada teşekkül edecek bir komisyon bu teklifleri tetkik edecektir. Bu tetkikler sonunda 11 vapur inşaatı en muvafık şartlar gösteren müesseseye ihale olunacaktır.

TEŞEKKÜR

Esbak Tahran büyük elçisi aziz bambaş B. Sadrettin Sayman'ın ölümünden doğan büyük acımızı paylaşmak lütüf ve nezaketinde bulunan sayın Hariciye Vekili İne, Galatasaray klübüne, İstanbul su idaresine, merhumun arkadaşlarına, büyüklerimize, yakınlarımıza ve dostlarımıza ve onu hasta yatağında hulusi bir dikkat ve alâka ile tedaviye koştan doktor B. Nezzettin Rilât ile doktor B. Mey'e sonsuz şükran ve teşekkürlerimiz arz ederiz.

Merhumun çocukları: Bedriye, Mevdi, Nühket, Necip.

Mahkemelerde

İzdiham hâdisesi şahidlerinin dinlenilmelerine devam edildi

Malûmatlarına müracaat edilen şahidler zabıtaca alınan tedbirerde hata bulunmadığını ve hâdisenin tehacümden ileri geldiğini söylediler

İstanbul'un Dolmabahçe sarayında Atatürk'ün nâşını ziyaretleri sırasında vukua gelen izdiham hâdisesinin davasına İzmit Ağırcezasında başlanmış, hâdisenin İstanbulda bulunan bazı şahidleri de şehrimiz 2 inci Ağırcezasında dinlenmişlerdir.

İstinabe yoluyla ifadelerine müracaat edilen şahidlerden bir kısmı da, dün mahkemeye celbedilerek, bildiklerini anlatmışlardır.

İlk dinlenen şahid Beşiktaş merkez memuru Lütfi, vak'a gecesini bütün tedbirlerin alınmış olduğunu, fakat sonra halk tarafından ani bir tehacüm vukubulduğunu söyledikten sonra, demiştir ki:

— Kapının kapanmasını Kâmrana, ben tensib ettik. Artık, ziyareti menemek istiyorduk. Hâdisenin kapı kapandıktan sonra mı, yoksa daha evvel mi vukubulduğunu bilmiyorum. Vak'ayı

sonra haber aldım. Halk, polislerin atlarına iğne batırıyordu. Alınan tedbirlerin tehacüm karşısında tesirsiz kalmıştı.

Bundan sonra şahadetine müracaat edilen Emniyet 2 inci şube müdür muavini Tefvik, vak'a gecesini icab eden tedbirlerin zabıtaca alınmış olduğunu ve vukubulan müessif hâdisede eski Emniyet Müdürü Salih Kılıçla, Muavini Kâmranın hataları bulunmadığını beyan etmiştir.

Eski 2 inci şube muavinlerinden Tahsin de, aşağı yukarı aynı ifadeye bulunmuştur.

Müteakiben dinlenen şahid Çanakçaklı kontrol komiseri Fâhri de, şunları söylemiştir:

— Ben sarayın içerisindeydim. Vak'ayı haber alınca, kapıya çıktım. Emniyet Müdür Muavini Kâmrana izdihamın şiddetinden fenalık gelmişti. Yerde cesedler vardı. (Devamı 8 inci sayfada)

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında

Bugünden itibaren fevkaâde bir program

1 - SEVDA KAMPI

GİNGER ROGERS - DUGLAS FAIRBANKS Jr.

Emsalsiz gençlik, arkadaşlık ve büyük aşk filmi

2 - TAVSİYE MEKTUBU

ADOLPHE MENJOU - ANDREA LEEDS

İçtimai oir hayat faciası

Nazarı Dikkate: Her hafta Pazartesi ve Salı

UZU H LK GÜNLERİ

Dünya

Hususi

Balkon

10 kuruş

15 kuruş

20 kuruş

Telefon: 22513

Yarın akşam SAKARYA Sinemasında

Sinemamızın en güzel ve en şuh yıldızı

VIVIANE ROMANCE

Dostoevsky'nin romanı ve Pierre Blanchard ile beraber oynadıkları

KUMARBAZ

Büyük Fransız filminde LÜKS, AŞK ve MACERA KADINI rolünü oynuyor.

Yerlerinizi evvelden aldınız.

ALKAZAR Sineması

BUGÜN

Matnelerden itibaren

19.9 senesinin en müthiş en korkunç ve en güzel filmi

Dünyanın 9 uncu HARİKASI FRANKENSTEIN'in OĞLU

Yirmi sene uyumuş kalmış korkunç hâdiseler... Birdenbire bu yarı adam yarı canavarla meydana geliyor... İnsan fakat mazinin irsi gölgeleri belirinceye kadar... O zaman... Korkunç Canavar... En büyük vahşeti yapan hayvan...

Şehzadebaşı

TURAN - FERAH

sinemalarında

Bugün 11 den itibaren

PROGRAMA

İLAVETİN:

Ebe-i Şefamız ATATÜRK'ün birinci ölüm yılı münebetile ANKARA ve İSTANBUL'da yapılan merasim ve Cumhuriyetin onuncu yılı dönümünde ATATÜRK'ün TARİHî NUTUKLARI

Taksim sinemasında 3 hafta üst üste gösterilen senenin en büyük Türkçe filmi:

NEŞİDEİ EMEL (Ümit Şarkısı)

Ses kraliçesi Ümmü Gülsüm'ün şaheseri. Türkçe sözlü - Arabca şarkılı

FERAH-TURAN

RAĞBET BÖYLE OLUR!

İstanbul halkının tekrar tekrar görmek suretile gösterdiği coşkunu rağbet ve umumî arzu üzerine

ALEMDAR ve MİLLÎ SİNEMALARINDA

Dehşetli ses sanatçımız MÜNİR NUREDDİN'in alkışlarla seyredilen ilk filmi

ALLAHIN CENNETİ

2 İNCİ HAFTA ZAFERLE DEVAM EDİYOR

DİKKAT: Programa sayın halkımızın bu kadirşinaslığına bir cemile olarak ayrıca nefis bir sanat eseri olan

MERCAN ADASI büyük filmi ilâve edilmiştir.

Müessilleri: MICHELE MORGAN - JEAN GABIN

Sovyet - Finlândiya ihtilâfı şiddetleniyor

Barış tarikile bir anlaşma çaresi yolu bulmak varken ve bu yol her iki taraf için de daha şerefli, daha makul iken harbe müracaat o'unacağı kabul edilemez

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Posta,"nın askerî muharriri

Bu iki komşu memleket arasında, iki aydanberi, epey tehlikeli ve endişe verici bir anlaşmazlık hüküm sürmekte idi. Bundaki tehlike ve endişe harbin Avrupa'nın şimalinde de buluşması ve genişleşmesi ihtimalinden ileri gelir.

Malumdur ki Sovyet Rusya, Büyük Harbden sonra, Baltik denizinin doğu münhasırdaki Finlandiya körfezinin methali ile beraber şimal ve cenub kıyıların çoğunu, yeni teşekkül eden Baltik devletlerle Finlandiyaya bırakarak körfezin dibindeki Kronstadla Leningrad yollarına çekilmişti. Finlandiya körfezinin şimal ve cenub sahilleri methali ve methalin ilerisindeki adalar Estonya ve Finlandiya tarafından tahkim edildiği için Rus donanması bu devletlerin kontrolü haricinde ve serbest bir surette Baltik denizine çıkıyordu. Gerçi Stalin kanalı Finlandiya körfezini şimal denizine bağlamış ve derinliği genişliği Sovyet donanmasının bir taraftan diğerine geçmesine müsaide ise de Sovyet Rusya donanması bizzat Baltik denizine tam bir emniyetle ve serbest olarak çıkıp giremiyordu. İsta Sovyet Rusyayı evvelâ Estonyadan, körfezin cenub sahilinde ve medhalinde bazı yerleri istiyerek almağa ve sonra da aynı şeyleri Finlandiyadan talep etmeğe sevkeden amil budur.

Sovyet Rusyanın bu hususta Estonya ile yaptığı müzakereler çabuk ve muvafakiyetle bitmiştir. Fakat Finlandiya ile öyle olmamıştır. Finlandiya esas itibarile Fin - Rus hududunda bazı tadilatla muvafakat etmiştir. Hatta Finlandiya körfezinin methaline yakın bazı küçük adaları Ruslara bırakmağa bile razı olmuştur. Ancak Rusların istedikleri Aland adalarının Rus kontrolü altına konması ve Hangoe deniz üssünün Ruslara verilmesi şartları Finlandiyaya çok ağır ve memleketin hükümlerine haklı telif edilemez addedildiği için reddolunmuştur.

Bunun üzerine Rus - Fin müzakereleri kesilmiştir. Simdi görüyoruz ki Rusya Fin müzakerelerinin tekrar başlama'larını temin maksadile bazı yeni tazyik metodları kullanılmış ve Sovyet - Fin hudud vak'ası dolayisile Finlandiya Moskova elçisine bir de nota verilmiştir. Bu nota Finlandiyadan hududdaki askerlerini 25 kilometre veya daha ziyade geri çekmesini istemiştir. Diğer taraftan Sovyet basını Finlandiya hükümetine şiddet'e hücum ederek hudud vak'asının mes'uliyetlerini Finlandiyaya atfetmekte ve bunun Rusvayı tahrik için ihtiyar olunmuş bir vak'a olduğunu ileri sürmektedir. Dikkati ehemmiyetle çeken diğer bir cihet te Sovyet Birliği dahilindeki birçok ameile teşekküllerinin ayın 27 sinde yaptıkları bir toplantıda «Finlandiya milletinin itimadına mazhar olmayan Finlandiya hükümeti Sovyet hükümetini tahrik etmiştir. Hükümetimizin ilk davetine icabete hazırız» şeklinde bir karar kabul ederek bunun radyo ile neşredilmesidir. Bütün bunlar Sovyet hükümetinin Finlandiyayı yeniden müzakereye ve Rus talebelerini kabule icbar etmek istediğini gösteriyor. Yukarıdaki karar aynı zamanda, Moskovanın, bütün taleplerine boyun eğmeyen şimdiki Finlandiya hükümetinin iskatı ile daha mülayim bir hükümetle iş görülmek istediğini anlatmaktadır.

Bununla beraber Rusya ile müsellâh bir ihtilâfa mâni olmak isteyen Finlandiya yeni Rus notasına da azami bir uyusma fikrile cevap vermiş ve hududdaki Sovyet küt'alarının da aynı ölçüde geri çekilmeleri şartile Finlandiya hükümetinin hudud küt'alarını 25 Km. geri çekmeğe hazır olduğunu bildirmiştir.

Dün gece de, yeni ve vahim bir hâdiseler olarak, Sovyet Rusyanın Finlandiya ile olan ademi tecavüz paktını feshettiğini radyolar bildirdi. Rusyanın bir taraftan Lehistan'daki seferber ordusunu terhis ederken diğer cihetten Finlandiyayı istilâya kalkışacağı ummak istemeyiz. Çünkü evvelâ böyle bir hareket diğer Skandinav devletleri bigâne kalamazlar. İkincisi, Avrupa medeniyet seviyesinin üstünde bir medeniyet ve kültür sahibi olan Finlerin yaşadıkları sakin

Rusya, Finlandiyayı, Baltik ve şimal devletlerini gösteren harita

ve mamur toprakları harbi sahasına çevirerek bütün dünya efkârı umumiyesini aleyhlerine çevirmeği elbette bizzat Ruslar da istemezler. Onun için Sovyet Rusyanın yeni jestlerini ancak Finlandiyadan azami şeyler koparmağa matuf edebiliriz.

Bütün bunlara rağmen eğer Sovyet Rusya Finlerden istediklerini cebir ve kuvvetle almak isterse anlaşılıyor ki Finlandiya silâhla mukabele edecek, yani a-ralarında harbi olacak ve bu harbi de ancak pek çetin olacaktır. Çünkü esasen Turanlı olan Finler pek medeni ve yüksek kültürlü bir millet olmakla beraber çok sert bir Türk kavmidir. Onlar 1918 de de bolşeviklere karşı harbetmişler ve

muzaffer olmuşlardı. Bugün vaziyet şüphesiz tamamiyle değişmiştir.

Herhalde ummak isteriz ki şiddetlenen Rus - Fin ihtilâfı bir harbe müncer olmasın. Esasen dünyada tahsilsiz tek bir adamı bulunmayan yegâne memleket o'lan Finlandiya zayıf, küçük ve sulhperver bir hükümettir. Bu sebeble, Rusya için bizzat bir tehlike teşkil edemez. Onun dostluğu ve belki de ittifakı Rusya'ya lâzım olan emniyeti tamamiyle verebilir. Herhalde barış ve müzakere yolile bir anlaşma çaresi bulmak yolu varken ve bu yol her iki taraf için de daha şerefli, daha kazançlı ve daha makul iken harbe müracaat olunacağı kabul edilemez.

H. E. Erkilet

Arnavudluğun millî bayramı

Dün Arnavudluğun millî bayramı idi. Bu münasebetle gerek Taksimdeki Arnavudluk konsolosluğu binasında, gerek Tepebaşı'daki Kaza Ditalyada merasim yapılmıştır. Her iki merasimde de şehri-

mizde bulunan Arnavud tebaası ve İtalyan tebaası kimseler bulunmuşlardır. Resimler yukarıda Kaza Ditalyadaki, altta Arnavudluk konsoloshanesindeki merasimde bulunanları gösteriyor.

Hâdiseler Karşısında

HARBE DAİR

«Sinek küçüktür amma mide bulandırır» derler. Mayın de sineğe benziyor. Küçüktür amma denizi bulandırıyor.

★

Mayın biraz da kadına benziyor. Cazibeli, cazibesizinden daha tehlikeli!

★

Karpuz kabuğuna basıp yere düşen adam, kabuğa baktı.

— Mayın misin be mübarek!

★

Şoför bir adama çarpmıştı. Şoförü yakaladılar:

— Neye çarptın?

— Kabahat benim değil bayım.. Ken dini mayın mı zannetti, nedir?.. Yolun ortasında duruyor, çekilmiyordu.

★

«Ayıkla pirincin taşını» derler. Ben ce pirincin taşını ayıklamak, denizde mayın ayıklamaktan daha çok kolaydır.

★

— Müttefiklerin karar verdikleri abluka nedir?

Sualini sorana, abluhanın ne olduğunu bir misalle anlattım:

— Farzet ki, dedim. Bakkalla kavga ettin, bakkal sana mal vermiyor.

— Bu mu?

— Hayır hepsi bu değil, bakkal ka-

saba, zerzevatçıya, kömürçüye, sütçüye daha ne bileyim alışveriş ettiğin herkese haber vermiş; içlerinden birinin evine mal göndermiye kalkarsa yolda önüne geçecek, malı elinden alacakmış.

— Fena vaziyet.

— Evet vaziyet fena, bakkalın akına gelmiyecek bir yoldan evinin öteberisini temin edemezsen şap gibiyandı demektir.

★

— Almanya bizim eve benzeseydi, şimdiye kadar çoktan mahvolmuştu.

— Sizin eve mi?

— Evet; misafirin biri gider, ötek gelir de..

★

— Bu mayın harbinde en bitarafılar bile zarar gördüler.

— En bitaraf da ne demek?

— Ne demek olacak bitarafın bitarafı?

— Ne gibi meselâ?...

— Balıklar gibi... Baksana bir mayın de bir balına balığına çarpmış, balına balığını parçalamış.

★

— Evvelâ havada göründü, sonra denize indi.

— Cenârelerden mi bahsediyorsun?

— Hayır harbden!

İsmet Hultisi

Bunları biliyor mu idiniz?

Çocuklarını başlarında taşıyanlar

Portekiz kadınları, başta sepet taşımakta çok mahirdirler. Şu bu eşyayı taşıdıkları gibi, çocuklarını da sepet beşikleriyle başlarına koyup taşırlar. Portekiz kadınları için «çocuklarını başlarında taşırlar» tâbiri çok yerinde bir tâbir olacaktır.

Yüzünün bir tarafı terliyen adam

Amerikada yaşayan genç bir adamın yüzü ancak bir tarafından terlemektedir. Başının sol tarafından ve sol yanağından ter damladığı halde sağ tarafı kupkuru kalmaktadır.

Cıv'ak böceğinden barometre

Cıv'ak ismi verilen bir nevi böcek vardır. Bu böcek mütemadiyen cıv'ak. Bazı kimseler böceğin on beş saniyede kaç kere bağıracağını hesaplamak suretile, havanın nasıl olacağını anlarlar.

Bira içen bildircin

Macaristanda bir birahane sahibinin bir bildircini vardır. Bu bildircin zaman zaman tezgâhın üzerine atlamakta ve orada doldurulmuş duran bira bardaklarından birinden bira içmektedir.

GÖNÜLİLERİ

Başlık, ağırlık is'emek fena bir Adettir

Boludan A. Y. bana bir mektub yazıyor. Bu mektubu hülâsa edeceğim: Bir genç kızla sevistik. Kızı ailesinden istedim, vermiye razı oldular. Fakat başlık olarak 200 lira istediler. Ben bu kadar para veremiyordum. Ancak elli lira verebilirim. Kızı kaçarsam mı yoksa, iki yüz lirayı versem mi, bunu size soruyorum.

★

İşte iki fena âdet. Biri bir kız evlendirildiği zaman ailesinin, erkek tarafından, başlık, ağırlık namı ile para veya hediye istemesi. Diğeri de bir erkeğin kız kaçırma'yı düşünmesi.

Okuyucum «A» yı kız kaçırma'yı teşvik eden hâdiseler, kız ailesinin okuyucumun veremiyeceğinden fazla bir para istemesidir. Bir kız ailesinin fazla veya az, kız verirken para istemesi bugüne kadar sürüp gitmiş olan hatalı ve cemiyet hayatına muzır bir âdetidir. Bu âdet kökünden kaldırılmalıdır ki, evlenecek erkek müşkül vaziyete girmesin ve evlenecek kız satılık bir mal olmaktan çıksın. Biri elli verecek, kâfi görülmiyecek, diğeri çıkıp iki yüz li-

ra verince kız onun olacak. Bir aile bunu nasıl kabul eder. Bir ailenin yetiştirdiği, evlenecek çağa gelmiş bir kız nasıl para ile mezad edilir? Bir genç kız para ile ölçülmiyecek kadar büyük bir kıymettir. Bu onun kıymetini para ile, sıfıra indirmek olur.

Kız kaçırma meselesine gelince, işte bu da fena bir âdet... Tabii hayatta kaçmak, kaçırma diye bir şey olmamalıdır. Kız ve erkek birbirlerini beğenir, birbirleriyle iyi ve mes'ud bir yuva kurabileceklerine kanaat getirirlerse, yaşları da evlenecek çağa ise, belediye giderler, ve resmen evlenme muamelelerini yaptırırlar. Ve bu da iki tarafın rızası ile mümkündür. Okuyucuma tavsiyem şudur, ne para versin.. ne de kız kaçırın. Kızın ailesine kızlarla bir yuva kurmak için evlendiğini, satılık mal olmadığını, hareket tarzlarının doğru olmadığını izah etsin. Ve evlenme muamelelerinin yapılmasına müsaade etmiye onları ikna etsin. Eğer bu mümkün olmazsa genç kız da, okuyucumu istiyorsa birlikte evlenme dairesine gidip evlenme muamelesini yaptırırlar. Ve aileye verilecek parayı kendilerine lüzumu olan ev eşyası vesaire için sarfetsinler.

TEYZE

Almanların gizli polis teşkilâtı

GESTAPO'NUN TARİHİ

Nasıl kuruldu, nasıl çalışıyor ve kimler tarafından idare ediliyor ?

Yazan: Hasan Âli Ediz

Münih suikastı vesilesile bütün dünyanın gözleri tekrar Gestapo'ya çevrildi; bunun hakkında yeniden birçok şeyler söylendi, yazıldı. Hatta bu suikastı bizzat Gestapo'nun tertib ettiğini iddia edenler bile oldu.

Almanya'da faşizm iktidar makamına geldiğindenberi kendisinden sık sık bahsedilen Gestapo teşkilâtının iç yüzü nedir? Hangi tarihte ve kimler tarafından kuruldu? Bunu sevk ve idare edenler kimlerdir? Bu teşkilât, hakikaten, zannedildiği kadar kuvvetli ve krokunç mudur?

Gestaponun tarihi oldukça eski ve meraklıdır. Almanların gizli polis teşkilâtı olan Gestapo'nun, Hitlerin iktidar makamına geçişinden sonra kurulduğunu zan etmek yanlıştır. Çünkü Gestapo'nun temelleri, Hitlerin iktidar makamına gelmeden çok evvel atılmıştı. Gestapo teşkilâtına temel vazifesi gören teşkilâtlar, Almanların «nasyonal - sosyalist» partisine bağlı olarak kurulan «hücum kit'aları» ve «muhafız kit'aları» adlı teşkilâtlardır.

Gestapo'ya temel vazifesini gören «hücum kit'aları - S A», almanca, «Sturm - Abteilungen» kelimelerinin baş harflerinden alınmıştır. Bu teşkilât Almanya'da faşizmin iktidara gelişinden çok evvel mevcuttu. Bu teşkilâtın vazifesi, faşist partisine muarız olan teşkilâtlarla mücadele etmek, bunların toplantılarına, nümayişlerine, mitinglerine mâni olmaktır.

«Hücum kit'aları - S A», bu vazifelerini ifa ederken, zaman zaman cebir kullanmakta da çekinmezlerdi. «Hücum kit'aları»nın hareketlerini, faşizm tarihini yakından takib edenler çok iyi hatırlarlar...

Fakat «hücum kit'aları»nın vazifesi, sadece siyasi düşmanlarına karşı mücadele etmek değildi. «Hücum kit'aları», faşist partisine ihanet etmiş, şu veya bu şekilde faşizme karşı kafa tutmuş, kendi taraftarlarını da tedib etmek, yola getirmek vazifesiyle mükellefti. Bu işi başarmak için de «hücum kit'aları»na bağlı olarak «Femegeriht» ismini taşıyan «gizli mahkemeler» mevcuttu. «Femegeriht» in ajanları, bilhassa faşizmin içindeki şüpheli unsurları takib eder ve bunları yakalar ve derhal, kendi vesaitile bunların cezasını verirdi. «Femegeriht» teşkilâtı kendi faaliyetini Almanyanın dışına da teşmil etmişti.

Bir de bundan başka, faşist partisini diğer siyasi partilerin hücumlarına karşı korumak için yücude getirmiş «muhafız kit'aları» vardı, ki Almanlar bunlara kısaca «S S» adını veriyorlardı. Bu «S S», harfleri, «muhafaza kit'aları» manasına gelen almanca «Schutz - Staffeln» kelimeleğinin baş harflerinden alınmıştır.

İşte bugün Almanların gizli polis teşkilâtı olan «Gestapo» teşkilâtı, «hücum kit'aları», «muhafaza kit'aları» ve

Gestapo reisi Himmler Lehistan harbinde Hitlerle beraber (ortadaki gözlüklü)

«Femegeriht» adlarını taşıyan bu üç teşkilâtın sinesinde doğmuştur.

Gestapo'nun şefi olan Himmler, bugün bile aynı zamanda «muhafaza kit'aları»nın şefidir. Hitlerin iktidar makamına geçişinden sonra Almanya dahilinde gizli emniyet teşkilâtı, - yani Gestapo - kurulurken, bu emniyet teşkilâtının başlıca kadrosunu, yukarıda isimlerini saydığımız bu üç teşkilâtın efradı teşkil etmiştir.

Almanya'da faşizm iktidar makamına geçtikten sonra Gestaponun gerek Almanyanın içinde, gerekse dışında oynadığı rol büsbütün ehemmiyet kesbetti. Muazzam bir tahsüsa dayanan Gestaponun kuvveti büsbütün arttı. Bununla bağlı olarak ta her sahadaki faaliyeti ziyadeleşti. Bilhassa dahilindeki düşmanlarına karşı açtığı mücadelede kullandığı usul'ler, şimdiki kadar hiç bir memleketin görmediği ve bilmediği bir mahiyet taşımağa başladı. Faşizmin iktidara geçişile beraber ortaya çıkan «Rayhstag» yangını hâdisesi, doğrudan doğruya Gestaponun ortaya attığı bir işti.

Faşizme muarız ve Almanyanın içinde faaliyette olan birçok teşkilâtların içine sokulmak üzere yüzlerce ajan tefrik ve bunları okutmak üzere hususî kurslar

Almanya'da siyaset suçlularından bir kısmı üsere kampında çalışırken

tertib etti. Gizli katolik teşkilâtına girecek ajanlarına, bir katolikten daha iyi, katolik esaslarını öğretti. Amele teşkilâtlarına girecek ajanlarını, hususî «marxizm» kurslarından geçirdi.

Gestapo son zamanlarda Almanya dahilinde yepyeni bir faaliyet usulü ihdas etti. «Mahalle müşahideleri» tabir edebileceğimiz yeni bir ajan şebekesi yücude getirdi. Her «mahalle müşahidi» neş eve nezaret etmek vazifesiyle mükellefti. Bu «mahalle müşahideleri», nezaret altında bulundukları evler halkın ruhi hâletini kollamağa mecburdular. Kendisinden şüphe edilen ev, derhal sıkı bir kontrol altına alınır, Gestapo ajanlarından biri, kiracı sıfatıyla eve yerleşirdi.

Gestapo, bazı şehirlerin büyük kiliselerinde sandalyelerin altına mikrofonlar yerleştirmiş, bu suretle ibadete gelen vatandaşların, ibadet sırasında izhar edecekleri «mızır fikirler» i tesbite çalışmıştı.

Almanların Gestapo teşkilâtı formel olarak dahiliye nezaretine merbut olmakla beraber, hakikatte, gerek memleket içerisinde, gerekse memleket dışında faaliyet gösteren müstakil bir teşkilâttir.

17 Haziran 1936 tarihinde neşredilen hususî bir kanunla Almanya'daki bütün polis teşkilâtları Gestaponun şefi olan Himmlerin emrine verildi. Himmlere, nazırlar meclisine iştirak hakkı verildiği gibi, dahiliye nazırına vekâlet etmek hakkı da verildi.

Merkezi Berlinde bulunan Gestapo teşkilâtı, birçok şubelere ayrılmaktadır: Casusluk, mukabil casusluk şubelerinden maada posta, telgraf, telefon servislerini kontrol şubesi, dahili ve harici matbuatı kontrol şubesi, siyasi partileri, memleket dışında bulunan Almanları takib ve kontrol şubesi, radyo ve sinemaları kontrol gibi şubeler de bulunmaktadır.

Gestaponun işe yarar eleman bulmak hususunda kullandığı metodlar da çok dikkate şayandır. Bunun için hususî ajanlar kullanılmaktadır. Bu gibi ajanların vazifesi, casusluğa yarıyacak unsurları uzaktan uzağa tesbit etmek, bunun yaşayış tarzlarını, gelir kaynaklarını, muhtelif temayüllerini öğrenmek ve bunu merbut oldukları makamlara bildirmektir. Bu iş yapıldıktan sonra bu gibi ajanların rolü bitmekte, bunların yerine, Gestapo teşkilâtına ithal edilecek «namzed», le temasa memur yeni bir ajan da ortaya çıkmaktadır. Bu ikinci ajanın rolü, birinci ajanın verdiği malûmata istinaden «namzed» le temasa etmek ve onu kazanmaktır. Birinci katagori ajanlar, hiç sahneye çıkmamaları itibarile bilhassa tehlikelidirler.

Gestaponun askeri teşkilâtı da çok geniş esaslar dahilinde kurulmuştur.

Himmler

Gestaponun askeri istihbarat işleriyle uğraşan şubesi «Abverabteilung» namını taşımakta olup, Alman harbiye nezaretinin casusluk ve mukabil casusluk şubelerini teşkil etmektedir.

Merkezi Berlinde bulunan «Abver» teşkilâtının 12 askeri mütakada şubeleri bulunmaktadır. Bunlar, bilhassa hududlarda toplanmışlardır. «Abverstellen» ismini taşıyan bu «Abver» şubeleri, ticaret mümessillikleri, matbuat ajanları, seyahat acentaları namı altında faaliyette bulunmaktadır. Meselâ İsviçre hududunda bulunmakta olan «Abver» teşkilâtının bu şubelerinden birisi, uzun seneler, hususî bir Alman firmasının şubesi olarak çalışmıştır. Bu firmanın başında mütekaid bir Alman sübayı bulunuyordu. Ancak geçenlerde bu «hususî firma», resmen Abver şubesine tahvil edilmiş ve başındaki «mütekaid sübay» resmen muvazzaf hizmete nakledilmiştir.

Hudud boylarında bulunmakta olan ve Berlindeki merkezden idare edilen bu «Abver» teşkilâtları, hududların öte kıyısındaki Alman ajanlarına talimat vermek, onların gönderdiği haberleri merkeze ulaştırmak, yeni ajanlar bulmak vazifesiyle mükelleftirler.

«Abver» hesabına çalışmakta olan ajanlar da cins cinstir. Bunların içinde en mühimleri ve en itibarda olanları, vaziyetleri ve mevki'leri icabı mühim vesikalar ve haberler getirebilecek mevki'de olanlardır. Bu gibi ajanlar umumiyetle ecnebi devletlerin devlet memuriyetlerinde bulunan kimseler, mühendisler ve askeri fabrikaların ustabaşlarıdır. Bu gibi elemanların gönderdikleri haberleri kontrol etmek için de hususî bir «ajanları kontrol» şubesi mevcuttur. Bunun vazifesi, ecnebi memleketlerdeki «Abver» ajanlarının gönderdikleri malûmatın sıhhatini kontrol etmektir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Diye takılmıştım; sakın kiskanyor?.. İşin Bredo bile farkına varmış ki ortaya söyler gibi yaparak Frolayn Müllere:

— Türklükler artık birden fazla kadın almıyorlar.

Deviyordu. Lizbete baktım; sapsarı olmuştum.

— Gide'im mi Lizbet?..

— Buradan nefret ediyorum; gidelim ve bir daha gelmiyelim. Sen öğle yemeklerini nerede yiyorsun?..

— Burada...

— Yarından itibaren başka yerde ve beraber yiyeceğiz.

— Canıma minnet...

Kiskanyor; ne bahtiyarım!..

— Bu Gertrüdt ahlaksız bir kızdır; seni istiyor.

— Lizbet!.. Benim gözlerim senden başka kimseyi görmez...

— Sana inanyorum Güneş...

— Teşekkür ederim...

Beşinci akşam gene Aleksandr Plâtdaki orijinal gazinodayız. Aynı dekor, aynı müzik, aynı vahşi güzellik...

İçiyoruz; muttasıl içiyoruz. Lizbet Zaydel benim için çıldırıyor; ben Lizbet Zaydele, bir mabudeye tapınır gibi, tapıyorum.

— Lizbet; diyorum, seni Türkiye'ye götüreceğim. İstanbul, o harikulâde güzel Boğazıçini göreceksin. Sana İzmirin yer yüzünde bir eş bulunmıyan Karşıyakasını göstereceğim. Orada güneş, akşam

«Son Posta»nın tefrikası: 15

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

Dedi. Derhal bir otomobil çağırarak içine atladık. Bana yaşlanarak gözlerini yuman Lizbete sordum:

— Sevgilim!.. Bu saatte anneni rahat - sız edebilir miyiz?..

Gözlerini açarak gülümsedikten sonra dudaklarını dudaklarıma yapıştırdı. Bira, viski, dans, aşk ikimizi de perişan etmişti. Alfred Ştraseye geldiğimiz zaman otomobili durdurdum.

— Lizbetşin; sizin sokağın köşesinde - yiz: İstersen inelim, istersen bize gidelim...

— Sevgilim.

Diyerek boynuma sarıldı.

Öğleyinden sonra uyandığımız zaman, aşk ilâhesine nezrimizi, sevda mabedinin vuslat türbesinde çoktan kurban etmiş bulunuyorduk...

Otuz beş gün süren bu eşsiz hayatı otuz altıncı gün, hazin bir hâdise altüst etmeseydi Lizbet Zaydel şimdi «Bayan Gü-

banyosunu alan bir nazenin gibi, denize dalar.

Karşıyaka yalnız İzmirin değil, bütün Türkiye'nin; hayır, tek mil kâinatın güldür. Yedi ay süren ilk ve sonbaharı yaz mevsiminde binlerle çiftin geniş rihtiminde birbirlerine sevda nesideleri okuyarak do'astıklarını, çamlıkta aşk bîlbülünün geceli gündüzlü öttüklerini, ferah verici temiz denizinde şarpilerin, yolelerin, narin ve kıvrak sandalların birer martı gibi kâh süzülerek, kâh sekerek yelken çırıptıklarını söylersem Karşıyaka bir yaz tahayyül edebilirsin.

Sana orada, sahilde, dört tarafı bahçe ile çevrilmiş küçük bir ev tutacağım. Bu ev; senin kafesin olacaktır; içinde öte - ceksin. Akşamları ben geleceğim. Seni sandala bindireceğim. İstersen yelken çararak haff imbâtın önünde dalgacıkların üstünden açacağız; istersen kürek çekerek sahil gazinolarından taşan muskî

nağmelerine kendimizi kaptracağız. Karşıyaka hülya diyarı, güzellik meşheri ve mahşeridir; onu göreceksin...

Ben anlattıkça Lizbet Zaydel muttasıl: — Seni seviyorum, seni seviyorum.

Diyor ve ben onun bu sözlerine dudaklarını dudaklarıma yapıştırarak, nefes vücudünü göğsüme bastırarak cevap veriyorum...

Gece yarısına doğru.

— Burada sıkıldım Güneş, dedi; dans etmek istiyorum.

Kalktık, Pikadilliye gittik ve salona girer girmez, kendimize bir masa seçmeden evvel piste dönmeğe başladık.

Fokstrot, blakbutum, şimi, tango, vals; hiç birini kaçırmadık. Biradan snora viskiye rağbet gösterdik Büfede içtik, piste tepindik...

Salonun büyük saati dört buçuğu gösterirken:

— Gidelim.

neş» olarak burada bulunacaktı.

Evet; otuz altıncı gün evlerine gittiğim zaman salonda bir deniz sübayile karşılaştım. Henüz zabıt vekili formasını taşıyan bu genç ve yakışıklı Alman delikanlısında aşkımsızın harabesinde öten bir baykuş edası seziyordum. Lizbet Zaydel, onun yanında, bana karşı oldukça ciddi davranıyor. Bizi birbirimize tanıtırken benim için «freund» tabirini kullanmadı; sadece «kamarad» dedi.

Kıskaçlığın engereği içimde göçkleden; azı dişlerle mütemediyen ciğerleri - mi ısırarak diş keselerinden zehir döküyor.

Frolayn Zaydel, bize veda eden zabıt vekilini teşyie gitti; oda kapısının dışından sesler geliyor. Ansızın ben de kalkarak kapıyı açtım ve kâinatın nasıl müthiş bir süratle dönerek fezada başka bir küreye çarpmak suretile yıkılığını gözle - rime gördüm.

Evet; kubbe içine doğru çökmüştü. Mükevvenatın bütün enkazı; yıldız, güneş, dağ, şehir, deniz; intizamsız bir savanlele yekdiğerine hücum ederek çarpışıyor ve her müsademededen hâsıl olan yeni enkaz görülmemiş bir sürat içinde boşluğa dökülürken yeni çarpışmalar vukubuluyordu.

Ben evvelâ yükseldiğimi hisseder gibi oldum; sonra uçuşuz, bucaksız bir çukura doğru yıldırım hızile inmeğe başladım.

(Arkası var)

SANDAL BEDESTENİNDE Harb bedestene de tesir etti

Dünya kapışınca burası da karıştı. Geçen yıl bir ayda on bir bin lira hasılat yapan halı şubesi bu sene bir ayda ancak 6 küsur bin lira temin edebilmiş. Satmak için eşya getirenler çoğaldığı halde alıcılar azalmış!

Bedestende bir mü zayede yapılıyor

Bedestenin adı niçin «Sandal»dır, bilmiyorum. Tarihi bahisler muharrirlerine üç günlük yazı mevzuu olacağını tahmin ettiğim bu ismin ne suretle, nasıl, niçin verildiğini bir türlü öğrenemedim. Yalnız, muhakkak ki Sandal Bedesteni müzayaka ummanı içinde bir «Sandal»dır. Aynı zamanda hassas bir piyasadır ki orada icra edilen muamelelerin kesafet veya nedretli memleketin o ay, o sene içindeki iktisadi vaziyetini de tesbit eder. Başarıya, darda kalan buraya başvurduğu gibi, kelepirci meraklıları, elindeki para ile dilediği malı yeni olarak alabilecek kimseler de Bedestenin anfi-sinde yer alırlar.

Bedestende alıcı ile satıcı hilesiz, hüdü- asız, vasıtasız karşı karşıyadırlar. Birinin ihtiyacını diğersinin ihtiyacını tatmin eder.

Lâkin Cemil paşa zamanında kurulan Sandal Bedesteni yalnız halka teşhîlat için kurulmuş bir müesseseye değildir. Bana sorarsanız bir temaşa mînesesidir de, derim. Hattâ ileri gider, istirahat mahalli, soğuk havalarda mükemmel bir sığınak olduğunu da iddia ederim.

Dikkat buyuruyor mu bilmem? Soğuk havalarda, gürül gürül yanan şobalar ile süslenmiştir. Yazın ise, rütubetli bir rüzgâr bütün köşelerini dolaşır. İşte bu yüzden ki, yaz kış Bedesten birinci vizyon filmler gösteren sine-malardan daha kalabalıktır. Hoş müzayedenin de orta oyunundan farkı yok, ya!...

Kulağıma bir rivayet çalındı. Harb vaziyeti dolayısıyla Sandal Bedesteninde işler çoğalmış, fakat müşteri bulunamıyormuş. Su harbin işini gücünü bira-kıp Sandal Bedestene kadar gelmesini hayret etmedim değil...

Hakkikat imiş meğer.. 18 ayar kol saatini 17 liraya bağırıyordular da on yedi bucuik diyen yok...

Alâkadarların verdiği izahata bakılırsa, dünya kapışınca Bedestenin işleri de karışmış.. Meselâ, geçen sene bir ayda 11 bin lira hasılat yapan halı şubesi, bu sene bir ayda ancak 6 küsur bin lira temin edebilmiş...

Öterini, berisini satmak için getirenler artmış, fakat makûsen mütenasib olarak alıcı da azalmış.. Filhakika Bedestenin her şubesinde birçok eşya yığılı, alıcı pek az.

Lâkin bu, gene Bedesten salonlarının boş olduğu mânasına gelmez. Meselâ, dün yalnız mücevher salonunda 500 ki-muameleler mücevher ve halı üzerine cereyan ettiği için, bu salonların seyircisi daima kalabalık olur. Dün baktım, kocaman kocaman, güzel desenli halılar ucuz ucuz mezada çıkarılıyor. Talib pek az, bir iki rakam oynadıktan son-

— Dım!
la beraber zil vuruyor. Malûm ya, münadilerin :

— Saaatt...dım!

Demesi merasimi mahsusa ile olur. Adetâ kumanda ile top atar gibi bir şey.. ve «Sat»ın «dım»ını zilin sesi tamamlar.

Halı şubesinde, satışları takip ediyorum.

— Ne güzel halılar bunlar, hem de ne ucuz!

Demekten kendimi alamadım. Yanında esnaf kılıklı bir adam oturuyordu. Yanılmamışım vaktile halı üzerine «iş» yaparmış...

— Gördünüzü kadar metâ şeyler değildir, ded.. Hakikaten kıymetli halılar yok bahasına gitmez değil.. fakat bazıları da hilelidir.

— Hileli midir?

— Evet, bakarsınız tüvleri parlak, özel bir halı.. ucuzdur da.. aldanır alırsınız. Bir hafta sonra renk menk kalmaz.

— Sebebi?

— Sebebi su: Buraya getirmeden evvel kireç kaymağına batırılır.. yahud boyarlar. Mendili tükürkleyip sürdünüz mü? mendil kadınların dudak mendiline döner. İyi halıları da umumiyetle esnafın alır.

Tellâl bağırıyordu:

— Halı seccade, kıymeti 18 lira, on beş liradan.. Mal esnafın!

— Bu mal esnafın ne demek?

— Bir kısım halk burada daima kelepirci satıldığını, fırsattan istifade ettiğini zanneder. Bu halıyı aynı fiata dükkânda bulsa almaz. Halı satanlar, bunu çok iyi bilirler. Buradan aldıklarını küçük bir tadilatla tekrar getirir satarlar.. İdare bilir onların esnaf olduğunu.. halkı ikaz için, mal esnafın, der.

Mücevherat şubesinde hararetili bir müzavade vardı. Galiba icra vasıtasile satılıyordu ki, ayrı bölmede bir jüri heyeti edasile mübaşirli, kâtibli bir kalabalık oturmuştu.

Saatler, küpeler, broşlar, yüzükler ve türlü zikriyet eşya haraç mezad satılıyordu. Kesif bir meraklı kütlesi oturulacak yerleri doldurmuş, kapılara kadan taşmıştı. Müzayedeye çıkaran lan mücevherler elden ele dolaşıyor, tellâl kalabalığın arasında bizzat satılan esyayı gezdiriyordu. Alımya bir niyeti olmadığı halde, ellerine alıp, evirip çevirenler, mütalea beyan edenler bir hayli.. Çarşıda dolaştıktan sonra dîplenmek için bir kenara ilişmiş, mücevher satışını duyunca bir sevki tabii ile gelmiş bayanlar, kahvede pinekle-mektense, sıcak ve hareketli bir yerde müzayedeye müsabakasını seyretmeği tercih eden yaşlı «mütেকaid» tipi adamlar, kalabalığı görünce takılmış kalmış birkaç geçici.. İşte bu eşhas ortasında mücevher satışı bütün hararetilere cereyan ediyordu. Mezada çıkarılan mücevheratin bir kısmı müşteri buldu. Buldu amma, o iddiaçı müzayedeye çekilmeleri nerede? Birkaç arttır -

(Devamı 8 inci sayfada)

Bilfiil askerlik yapan İngiliz devlet adamları

İçlerinde Churchille, Eden, Duff Cooper gibi meşhur diplomatlar da var

Alman devlet reisi tarafından verilmiş olan son nutuklardan birinde İngiliz devlet adamlarının burunlarına barut kokusu değmediğinden bahsediliyor.

Bu iddia varid değildir. Bugün İngilterenin mukadderatını ellerinde tutmakta olan devlet adamlarının büyük bir kısmı harbi yakından görmüş insanlardır. Bu hususta okuyucularımıza şu malûmatı verelim:

Pek yakında yetmiş yaşını idrak edecek olan İngiltere bahriye birinci Lordu olan Wiston Churchill eski bar askerdir. Gençliğinde, general Kitchenerin kumandası altında bulunan orduda Hüzar başçavuşu olarak meşhur Omdurman harbine iştirak eylemiştir.

Sonra da Transvâl harbinde başından sonuna kadar bulunmuştur. 1914-1918 harbinde bahriye nezaretinde idi.

Duff Cooper «Grenadiers - Guards» kıt'alarında mülâzim olarak Umumi Harbe iştirak eylemiş ve iki defa yaralanmıştır.

Bu harbin bidayetinde Harbiye Nezareti müsteşarı olan Duff Cooper derhal kıt'asına iltihak eylemiştir.

Anthony Eden bir piyade yüzbaşısı

Edenin dört muhtelif pozu

olarak Büyük Harbe iştirak eylemiş ve ağırca yaralanmıştır.

Lord Munster, Lord Plymouth, Lord Wolverton Umumi Harbe kıt'alarına iltihak eylemişlerdir.

İngiltere parlamentosunun bütün genç mebusları da hep askere gitmişlerdir. Bunların ekseriyeti yüzde kırkı bulmaktadır.

Lordlar kamarasında bu yüzdellik daha fazladır. İngilterenin eski ananelerinden birine göre, Lordlar Kamarasında aza olanlar muhakkak surette «Kral» muhafız alaylarının birinde yahud da «Crach Regiment» denilen süvari kıt'alarında hizmet eylemelidir.

Londranın en büyük avukatlarından biri olan ve bugün tam yetmiş yaşında bulunan Sir Patrich Hastings avukatlığı terk ederek İngiltere hava kuvvetlerine gönüllü olarak yazılmıştır.

Tunus limanı müvaredatına konulan veba tedbiri kaldırıldı

Tunus limanında uzun zamandan beri veba hastalığı görülmediğinden bu liman müvaredatına konulmuş olan veba tedbiri kaldırılmıştır.

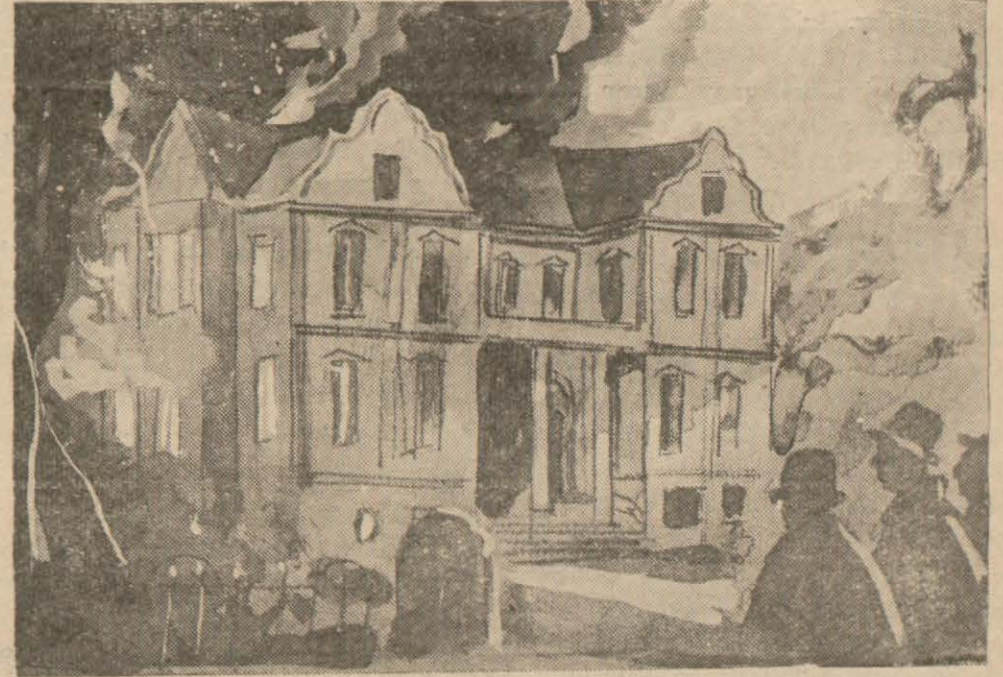
«Son Posta»nın zabıta romanı: 6

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Köşk yanıyor!

Yeni bir facia ile karşılaşıyorduk. Köşk yanıyor

— Sonra benim yanlarına girdiğimin üçüncü senesi büyük hanım vefat etti. Raif Beyin babasının bir başka şehirde oturan kardeşini çağırdılar. Yani Necdet Beyin babasını. O geldi ve beraber oturmaya başladık.

— Ondan sonra da çocuklara aynı şekilde mi nezaret ettin?

— Evet efendim.

— Yani Raif Beyin amcası da yanında daima silah taşımamı istiyordu demek.

— Evet, o da büyük hanım gibi meraklı idi.

— Peki sonra, zaman geçti, Raif Bey ve kardeşi büyüdüler, amcaları da öldü değil mi?

— Evet efendim, 10 sene oluyor.

— Şu senin büyük hanıma sorup ta öğrenemediğin sırrı Raif Bey biliyor mu idi dersin?

— Zannedirim efendim.

— Neden zannediyorsun?

— Çünkü ilk zamanlarda o da çok meraklı ve vehhamdi. Amma sonra değişti. Korkaklığı geçti.

İsticvabın bu şekle dökülüşü serkomiseri hiç alakadar etmemişti. Halbuki ben Rıdvan Sadullahın maksadını anlıyordum. Maktulün hapishaneden yolladığı mektubda bir cümle vardı ki şimdi ilk heyecan anları geçince daha fazla nazarı dikkatimizi celbediyordu. Mahkûm mektubda «bütün hayatımızı zehirleyen korkunç gün gelmişti» diyordu. Rıdvan Sadullah bu sırrı çözmeğe uğraşmakta idi.

Zihnim bu noktada iş meşgulken birden acayib bir koku duydum. Burnum çok hassastır, bir yangın kokusuna benzeyen bu kokudan şüphelendim. Rıdvan Sadullah bekçi ile konuşurken serkomisere e-gilerek şüphemi söyledim. O da havayı derin derin kokladı. Sonra merakla doğrularak pencereye yaklaştı. Akabinde hayret ve endişe dolu bir sesle bağırdı:

— Hay Allah belâsını versin, yanıyoruz be!

Yerlerimizden fırlayarak pencereye koştuk. Hakikaten bodrum katından ak-seden kızılılık bariz şekilde görünüyordu. Odanın içindeki bol elektrik ziyası bunu daha evvel farketmemize mâni olmuştu. Süratle aşağı indik.

Bodrum katının binanın arka cephesine isabet eden kısmı alev içinde idi. Ateş ön kısma da sırayet etmiş, pencere-lerden görünmeye başlamıştı.

İşte yeni bir faciaya şahid oluyorduk. Nasıl bir düşmanla karşılaşmıştık. Adeta bizimle oynuyordu. Garib bir hisle tüy-lerimin ürperdiğini duydum. Peki bu işi nasıl, ne zaman yapmışlardı? Tekrar geri mi gelmişlerdi? Ayaküstü bir saniye içinde verilen kararla birbirimizden ayrıldık. Derhal üç koldan taharriyata başladık. Binaya ateş veren kimdi, Evin içerisi ve bahçe süratle arandı, fakat hiç bir netice elde edilemedi.

Bina alışabdı ve bizim ateşi söndürmeye kalkışmamız tehlikeli olabilirdi. Ne yapacaktık, Bekçinin bina dahilinde bulunduğunu söylediği telefon işlemiyordu. Şu halde yapılacak iş en seri vasıta ile bir telefon bulmak, itfaiyeyi hâdiseden haberdar etmekti. Serkomiser bekçiden en yakın telefonu öğrenerek dışarı fırladık. Biz de ateşi önlemek için elimizden geleni yaptık. Fakat içi dışı yağlı boya

bina çıra gibi idi. Biz değil ya, itfaiyenin bile ateşi söndürmeye muvaffak olacağı şüpheli idi. Ben Rıdvan Sadullah ile bahçeye çıkmıştım. İçeride kalan bekçi oradan oraya koşuyordu.

İtfaiye 20 dakika sonra geldiği zaman ateş birinci katı sarmıştı. İhtiyar bekçiyi içeriden zor çıkardılar ve söndürme ameliyesi suyun azlığına rağmen başladılar.

Fakat netice hiç te muvaffakiyetli değildi.

Yeşilköy polis mevkisinin efradı da yangını görerek gelmişlerdi. Serkomiser bahçede bunların arasında homurdanarak geziniyordu. Biz Rıdvan Sadullah ile bir köşeye çekilmiştik. Dostum adeta hiç görmediğim bir şekilde asabi idi. Bir aralık bana dönerek:

— Binaya kaçarken ateş verdiler, dedi. Öyle ya, bodrum katından içeri atılan benzinli bir paçavra köşkü pekâlâ yavaş yavaş tutuşturur. Fakat bunu niçin yaptılar? Anlamıyorum, niçin yaptılar?

Yarım saat sonra artık binanın kurtulmasından ümid kalmamıştı. Rıdvan Sadullah kolumdan çekerek:

— Haydi Osman Beye haber ver de artık gidelim, dedi. Birinci parti bitti. Mat olduk. Teknik polis kitablari: «Crimes Parfaits» tabir edilen mükemmel suç yoktur. Suçlu ne kadar mahir, tecrübeli olursa olsun suçunun bütün izlerini iyiden iyiyeye tasarıyarak yok ettiği görülmüştür» derler. Bir hüküm ki işte pekâlâ cerh ve iptal edilebiliyor...

Hakikaten adeta gözlerimizin önünde bir cinayet işlenmiş ve gene gözlerimizin önünde maktul ortadan kaldırıldıktan başka bütün izler, hatta cinayet sahnesi bile imha edilmişti.

— 6 —

Kırım harbinde kaybolan mavi elmas

Serkomiseri bularak Rıdvan Sadullahın arzusunı söyledim. O da aynı fikirde idi. Yanında bulunan Yeşilköy merkezi komiserine, adliyeye ve polis nöbetçi müdürüne hâdisenin haber verilmesini emretti. Lâstikleri parçalanmış otomobilimizin muhafaza altına alınmasını söyledi. Tam bu sırada Yeşilköy merkez efradından bir polis memuru, elinde bir mektub zarfı bulunduğu halde yanımıza yaklaştı. Komiserine zarfı uzatarak:

— Bunu binanın arka tarafında buldum, efendim, dedi.

Zarfın üzerinde makine yazısı ile İngilizce olarak «Raif Bey» kelimeleleri okunuyordu. «Raif» kelimesini gören cinayet masası şefi, zarfı komiserin elinden aldı ve polis memuruna sordu:

— Arka tarafta nerede buldun?

— Yangının başladığı bodrum katının önünde efendim.

— Yerde tabii?

— Evet, birisi düşürmüş olacak, aynı noktada birbirine karışmış bir takım otomobil tekerleklerinin izleri görülüyor.

— Peki oğlum.

Serkomiser'e beraber Rıdvan Sadullahı bulduk. Gayet iyi İngilizce bilen dostum zarfı açtı ve elektrik fenerinin ışığı altında içinden çıkardığı kâğıdı okudu. Mektub her halde pek mühim bir şey olacaktı ki sonuna söylece göz attıktan sonra serkomiserine:

— Mektubun bulunduğu noktayı görmek lâzım, Osman Bey! dedi.

(Arkası var)

İngilterenin derpiş ettiği sulh şartları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nu okudu. Celsenin tamamı ancak on dakika sürdü.

Nutkun en fazla dikkati celbeden fikirleri şunlardır:

Harbe devam için, bütün tebaanın enerjisi göstermesini istiyorum. Bütün dominyonlarım, bana bütün kalbilerle müzahire ediyorlar. Bu müzahiretin müessirliğinden dolayı fevkalade müteşekkirim. Harb gemilerim, balıkçı ve tüccar gemilerimizin yardımlarıyla, denizlerin serbestisini temin ediyorlar. İngilterede, Fransada ve deniz aşırı muntakalarda, ordularım ve tayyarelerim vazifelerini ifa etmektedirler. Kendilerinden istenilen gayretleri ve fedakârlıkları yapacaklarına eminim.

Kral, harbe devam için yeniden tahsisat istenileceğini Avam Kamarası azaasına bildirdikten sonra demiştir ki:

Şu saatte büyük bir mes'uliyet altında bulunuyorsunuz. Eminim ki milletin kararına tercüman olacaksınız. Tasvibinize arzedecek olan tedbirler, milletin hayrı namına ve istihdaf ettiğimiz gayeye varmak için ittihazı müşavirlerim tarafından zarurî görülen tedbirlerdir.

Çemberlayın beyanata

Londra, 28 (Hususi) — Parlamento'nun yeni devresinin açılışını müteakib, öğleden sonra Avam Kamarasının ilk toplantısı yapılmıştır.

Bu münasebetle beyanatta bulunan başvekil Çemberlayın demiştir ki:

Bugünkü harbin bir muhasara harbi olduğu söyleniyor. Bu tâbir, karada yapılan harp için doğru olabilir, fakat denizlerdeki vaziyet başkadır. Bunun misalini daha dün gördük. «Rawlpind», muavin kruvazörü Alman donanmasıyla harbe tuttu.

Düşmanımız, her türlü silâhlarla mücadeleden çekinmemektedir. Fakat İngiliz milletinin sarsılmaz azmi ve imanı sayesinde düşmanı mağlûb edeceğimizden emin bulunuyorum.

Harb sona erince ve sıra sulhün teessüsüne gelince, buna yalnız başımıza tevessül etmiyacağız. Dominyonlarımız, mütteliklerimiz ve hatta mağlûb edilen hasmımızla istişarelerde bulunduğumuz sonra sulh yapacağız.

İşçi partisi liderinin sözleri

Başvekiliden sonra söz alan işçi partisi lideri Atli, İngilterenin sulhe müteallik görüşlerinin şimdiden tasrih edilmesini istemiştir. Atli, harbden sonra tanzim edilecek sulhün, şu prensiplere müstenid olmasını istemiştir:

Sulh şartları

1 — Dominyonlarla, mütteliklerle, biterafırlarla ve mağlûb olan düşmanla istişare suretile sulh yapmak.

2 — Büyük ve küçük bütün milletlere müsavi haklar tanımak.

3 — Tecavüz ve tehdid siyasetine nihayet vermek.

4 — Muhtelif memleketlerdeki ekalliyetlerin hukukunu garanti etmek.

5 — Beynelmül prestij ve otoriteye riayet etmek.

6 — Emperyalist emellere nihayet vermek.

Türk ticarî heyeti Londrada

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Lunan on kişiden mürekkep Türk heyeti, bugün Londraya vâsil olmuştur.

Heyet, Türkiye büyük elçisi Rüşdü A-ras, sefarethane erkânı ve İngiliz hariciyesi mümessilleri tarafından karşılanmıştır.

Heyet, Türkiye ile İngiltere arasındaki ticarî ve iktisadî münasebatı tanzim etmek üzere, İngiliz makamlarıyla müzakerelerde bulunacaktır.

Müzakerelere yarın (bugün) başlanacaktır.

Sandal bedesteninde

(Baştarafı 7 inci sayfada)

madan sonra taliblerden biri nakavt oluyor, ve zil ötüyordu.

Bütün komikliğine rağmen Bedesteninde hazin sahnelere de tesadüf oluyor. Bir ihtiyar kadıncağız, gişe önünde, yanındakine şöyle derd yanıyordu:

— Bu saati rahmetli efendi hediye etmişti. Baktıkça beni hatırlarsın demişti. Canım gibi saklıyordum. Kismet bu kâdarmış.. oğlana lâzım oldu. Gün güne uymuyor; darda kaldık. Gelinin küpelerini: «İnşallah oğlum avdette sana daha iyilerini alır.» deyip aldım. Bu saati de yanına kattım, getirdim. Bakalım ne edecek?

İşin hoş tarafları da var; birkaç kadın eşya dâvesinde konuşuyorlar:

— Hayrola kardeş, ne arıyorsun burada?

— Sorma, hayırlı bir iş. darısı benimkinin başına.. Bizim Melhayı baş göz ediyoruz. Kız kısmı, kırk yıl evde kalacak değil ya! İyi bir talib çıktı. Efen-diden bir adam.. mahallesinde tahki-kat ta yaptık. Ehli namus, vazifesinâk bir genç imiş. Şimdiki gibi değil. Düşün yaklaştı, bir de buraya bakalım, dedik; şöyle ucuz bir karyola ile bir oda takımı uydurabilir miyiz?

Satıcı çok, alıcı pek az. İşte harbin Bedesten salonlarında oynadığı oyun...
Nusret Safa Coşkun

Bulgar harbiye nezaretinin Türkler hakkında bir tebliği

Sofya 28 (A.A.) — Bulgaristandaki Türk ahalinin tahammül edilmez bir vaziyette bulunduğu, askere alınan Türklerin taş kırmaya, ağaç kesmeye mecbur edildiklerine, Bulgar hükümetinin Türkleri, mallarını tasfiye etmelerine bile meydan vermeden taradetiğğine dair olarak Türk matbuatında intişar eden haberler, harbiye nezareti tarafından neşredilen bir tebliğde, kat'iyen tekbiz edilmektedir.

Tebliğde, Bulgaristanda oturan Türklerin, Bulgar vatandaşı sıfatıyla bütün haklarından istifade ettikleri ve Türklerle diğer ahali arasında hiç bir fark gözetilmediği tasrih edilmektedir. Türk lere, bütün Bulgar vatandaşların ifasile mükellef oldukları şeylerden başka mecburiyet yüklenmemektedir.

Dikilide inşaat

İzmir, 28 (A.A.) — Dikilide felâketzedeler için yapılmakta olan pavyonların inşaatı ilerlemiş ve bir kısım binaların çatıları örtülmüştür. Kızılay müfettişleri hususî ev yaptırılana yapılacak para yardımı işleriyle mahallinde meşgul olmaktadır.

Karabükten getirilen sömüköklük

Karabükten getirilen sömüköklük flatı yüksek olduğundan, rağbet görmemektedir. Bu kömürler şehrimizde stok yapılmaktadır.

Akdenizde tahtelbahir

Berlin, 28 (Radyo) — Alman amiralik dairesi, «London» tipinde bir İngiliz kruvazörünün bugün Orkad adaları açığında batırıldığını bildirmektedir.

Kruvazör, kumandan Brien'in idaresi altında bulunan tahtelbahir tarafından torpillenerek batırılmıştır.

Batırılan kruvazör 10 bir tonluk ve 32 mil sürati olan modern teçhizatlı bir harb gemisidir. Kumandan Brien, Skaplaw'ya giren tahtelbahirin kumandanıdır.

Bundan başka «Cyril» adında bir Holânda vapuru da, İsveç sahilleri açığında bir Alman harb gemisi tarafından yakalanarak, bir Alman limanına sevkedilmiştir.

★

Berlin, 28 (A.A.) — Ordu başkumandanlığı tebliği:

Londra sınıfı bir İngiliz kruvazörü, Shetland adalarının şarkında Scapa Flow galibi yarbay Brien tarafından torpillenmiş ve imha edilmiştir.

Londra sınıfı kruvazörler takriben 9100 tonluk olup, 32 mil yaparlar ve 1917-1928 de inşa edilmiştir. 20.3 santimetrelilik ve 810.2 santimetrelilik sekizer topları vardır.

Fransızlar iki Alman gemisi yakaladılar

Paris, 28 (Hususi) — Fransız harb gemileri bugün iki Alman vapurunu yakalamışlardır.

Biri «Triselis» adında 6000 tonluk, diğeri de «Santafe», adında 4600 tonluk bu gemiler, hamulelerle birlikte bir Fransız limanına sevkedilmişlerdir.

Akdenizde bir gemi battı

Kudüs, 28 (A.A.) — İsmi hüzedilen ve Filistin sahillerinde batan bir vapurun tayfalarından bir kısmı Telaviv denizcileri tarafından kurtarılmıştır.

Ege denizinde bir tahtelbahir görüldü Ege denizinde sefer yapmakta olan bazı ticaret gemileri dün Muntaka Liman Reislığına bir telisz göndererek Babakale ile Bozcaada arasında bandırası meçhul bir denizaltı gemisi gördüklerini bildirmişlerdir. Muntaka Liman Reislığı keyfiyeti alâkadarlara tebliğ etmiştir.

İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde Londra 28 (Hususi) — İngiliz hava kuvvetleri dün tekrar şimali garbi Almanya üzerinde istikşaf uçuşları yapmışlardır.

Uçuşa iştirak eden bütün tayyareler salimen üslerine dönmüşlerdir.

Belçika üzerinde

Paris 28 (Hususi) — Bugün Belçika

toprakları üzerinde pek yüksekte mülkiyeti meçhul müteaddid tayyareler uçmuşlardır.

Belçika avcı tayyareleriyle hava daftı topları derhal harekete geçerek, meçhul tayyareleri uzaklaşmaya mecbur etmişlerdir.

İngiliz tayyareleri Alman tayyare üssünü bombardıman ettiler

Londra, 28 (Hususi) — İngiliz ağır bombardıman tayyarelerinden müteşekkil bir filo, bugün mühim bir Alman tayyare üssü olan Borkum adasına bir akın yaparak, tayyare hangarlarını şiddetli bir mitralyöz ateşine tutmuşlardır.

Denizlere mayn dökken üç Alman tayyaresinin tahrib edildiği tahmin olmaktadır.

İngiliz tayyareleri, Alman bataryaları tarafından açılan ateşe rağmen, salimen üslerine dönmüşlerdir.

Bugün neşredilen Alman tebliğinde, dün Almanya üzerinde istikşaf uçuşu yapan İngiliz tayyarelerinden birisinin Şimal denizine düştüğü bildirilmektedir.

Bir İngiliz vapuru battı

Londra 28 (A.A.) — 2500 ton hacmindeki ve Uskmouth adındaki İngiliz vapuru, batmıştır. 25 kişiden ibaret olan mürettebatından 22 si kurtarılmıştır.

Holânda ticaret filosunun zararları

Amsterdam 28 (A.A.) — Almanyanın mayn muharebesine başlamış olduğu tarihtenberi Holânda ticaret filosu 31.000 ton kaybetmiş ve 120 kişi telef olmuştur. Yalnız Slidrecht, bir Alman tahtelbahiri tarafından batırılmıştır.

Holânda deniz mehafilindeki heyecan pek şiddetlidir.

Alman esirleri

Londra 28 (A.A.) — 73 Nazi esiri, bugün İskoçya limanına çıkarılmıştır. Bunlar, bir Alman tahtelbahiri ile bir Alman yük gemisinin, kurtarılan tayfaları olup bir üsere kampına sevkedilmişlerdir.

Son dakika

Bir İngiliz kruvazörünün batırıldığını Londra tekzip ediyor

Londra, 28 (Hususi) — Amirallik dairesi, bu akşamki Alman tebliğinde «London» tipinde bir İngiliz kruvazörünün bir Alman tahtelbahiri tarafından batırıldığına dair verilen haberin, tamamen asılsız olduğunu bildirmektedir.

İzdiham hâdisesi şahidlerinin dinlenilmelerine devam edildi

(Baştarafı 4 üncü sayfada)

5 inci şube başkomiseri İsmail ve diğer şahidler de dünkü istinabe celsesinde aynı şekilde, yekdiğerini teyid eder mahiyette malûmat vermişlerdir.

Tesbit olunan şahadetler İzmit Ağırceza mahkemesine gönderilecektir.

Bir kadının ölümüne sebep olan otomobil kazasının muhakemesi

Fatihde idare etmekte olduğu otomobille bir kadına çarparak, vefatına sebebiyet veren Dr. Orhanın duruşmasına, Asliye 4 üncü ceza mahkemesinde dün de devam edilmiştir. Ölen kadının hüviyeti tesbit edilerek, Sıdika ismini taşıdığı anlaşılmıştır. Kadının hemşiresi Bâhire de davaya dahil olmak için, müracaat etmiştir. Bâhire Dr. Orhandan 2500 lira tazminat istemektedir.

Dünkü celsede dinlenen belediye makine mühendisi Beşir, şahidlerin ifadelerine istinad ederek, doktorun kazada kadını 50 metreden gördüğünü, normal sür-

ratte giden bir otomobilin 20 metrede durabileceğini söylemiştir.

Diğer mühendis İsmail Hakkı ise, kabahatin hangi tarafa irca edilebileceğinin tayin olunamayacağı müttaleasında bulunmuştur.

Bilâhare dinlenen adliye tabibi Enver Karan da:

— Baştaki yara sert bir cisme çarpma neticesi hâsil olmuştur. Otomobil ise, başa çarpmaz.

Muhakeme, vak'a yerinde keşif yapılması için, talik edilmiştir.

Poliste:

Bir tramvay ihtiyar bir kadına çarptı Vatman Necminin idaresindeki 109 sayılı tramvay, İstiklal caddesinden geçerken 55 yaşlarında Pola adında bir kadına çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı kadın tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, vatman hakkında takibata başlanmıştır.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 61.500 lira olan Pafta klavuz vesaire 15-1-940 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 4325 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesa yazılı vesikalar ile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Rektörlüğe verilmelidir. (9633).

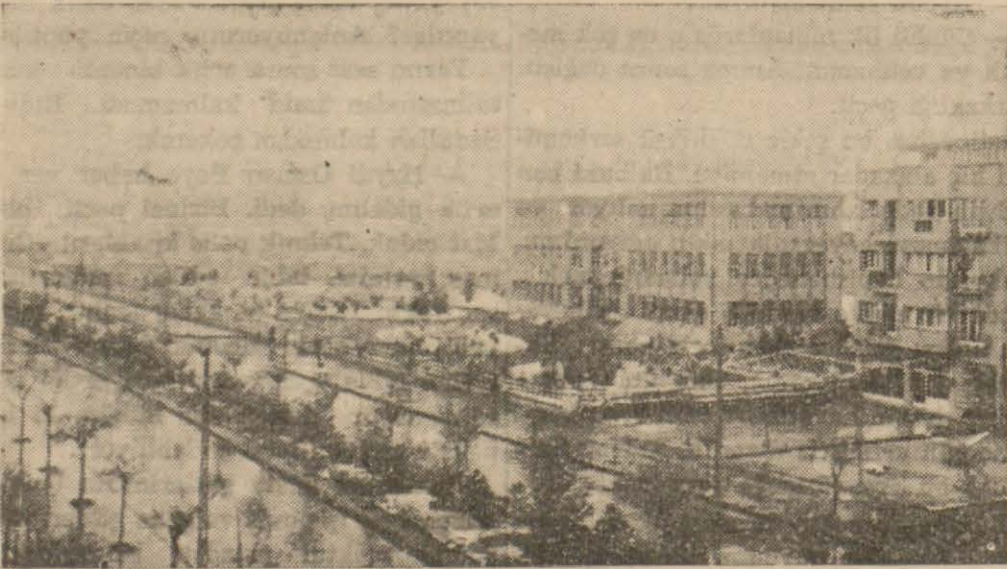
İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

1 — Cerrahpaşa hastanesinde yapılmakta olan birinci Şürürlü kliniğinin 48.569. 36 lira keşifli İkmal inşaatı 14-12-1939 Perşembe günü saat 15 de Rektörlükte kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İstekiller bu işe aid dosyaları (245) kuruş mukabilinde Rektörlükten alabilirler.

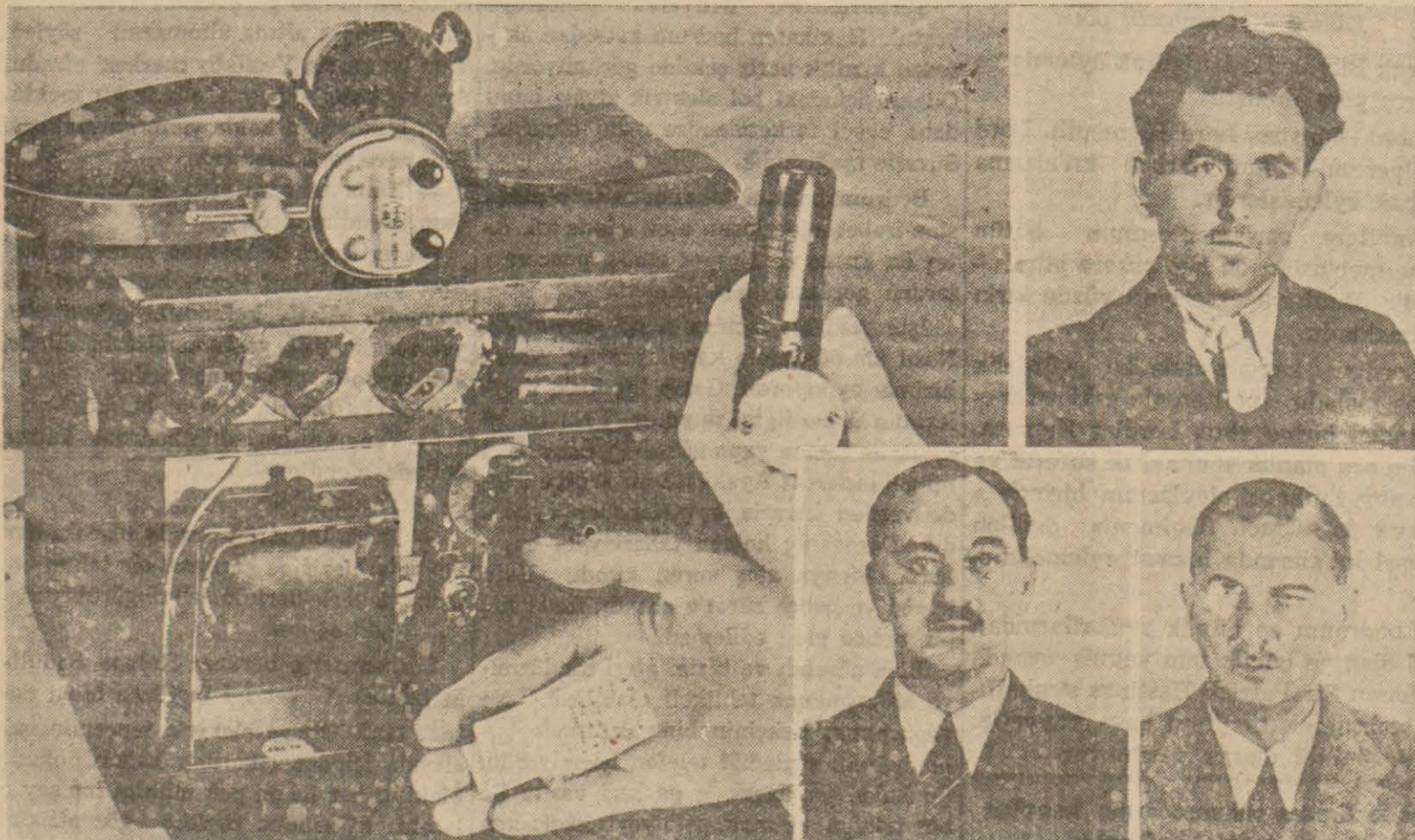
3 — Bu işe girebilmek için 939 Ticaret Odası vesikası ile dosyasındaki ilân şartlarında belirtilen şartnameler 308 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (9633).

Ankaraya yağın kar

Pazartesi sabahı Ankaraya mevsimin ilk karı yağmıştır. Fakat gayet az yağın bu kar, saat sekizde tamamiyle erimştir. Resim şehrin karla yarı örtülü halini gösteriyor.

Münih suikastinin faileri ve kullandıkları aletler

Münih suikastinin akisleri bütün dünyada olduğu gibi Amerikada da devam edip gitmektedir. Alman gizli polis teşkilâtı olan Gestapo da suikastin yegâne faili olarak ele geçirdiği Corc Elser adındaki adam ile kendisine yardım ettiği iddia edilen İngiliz Entellicens Servis memurlarından Kapiten Stevens ve Besti görüyorsunuz. Köşede de İngilizlerin kullandıkları alıcı verici radyo ve kullandıkları şifre defteri görülmektedir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Basit bir usul

Çeviren: Faik Bercmen

Güzel Madam Trivat tek başına Kan'daki bir gazinoda akşam yemeği ni yiyordu. Usareli ve iştiha açan bir şeftaliyi uzun ve pembe parmakları nun ucile tuttuğu bir bıçakla bir operatör gibi soyuyordu.

Yorgun görünüyordu. Göz kapaklarını melankolik bir gevşeklik gölgelelendirmişti.

Saat akşamın onu idi. Dansığın cazı çosturucu nağmeler çalıyordu. Madam Trivat tahayyülata dalmıştı. Kandam tek başına dolaşan güzel ve zengin bir Amerikalı kadın ne düşünürdü? Tatlı ve gizli maceralar.. şimdi sanki yumuşak ve gıcıklayıcı bir ses kulağına eğilip şunları fısıldıyordu:

— Bu lokantadan çık.. ve yıldızların altında dolaş! Beklenmedik bir hâdise ile karşılaşacaksınız! Haydi kalk!

Madam Trivat yemeğin parasını verip kalktı. Şoföre, arabayı garaja çekmesini söyledikten sonra palmiyelerin altına doğru yürümeye başladı. Lokantadan çıkarken onu birisi görmüş ve takip etmişti. Miramarın yanına gelince güzel Amerikalıyı ciddi ve dürüst bir tavırla selâmlıyordu:

— Beni affediniz madam, dedi. Bu tarzda sizi rahatsız ettiğim için beni mazur görün! Hayatta bazı şartlar vardır ki...

— Pardon mösyö, sizi tanımıyorum.

— Ben, madam; mütevazı bir memurum. Emniyeti umumiyenin hususi servisi komiserlerinden Emil Hürde.

Madam Trivat endişesini gizliyerek muhabetini gururla süzdükten sonra:

— Fakat mösyö, dedi, zannediyorum ki pasaportun tamamdır.

— Oh, hayır madam, bunun için sizi faciz etmiyorum. Hayır. Hüviyetini gizli tutan büyük bir şahsiyetin emrindeyim madam.. Hükümet gece gündüz etrafından ayrılmamamı emretmiştir. Bu bir tahtın varisi bir prens-tir. Birkaç gündür Kan'da bulunuyor.

Komiser, bunları söyleyince güzel Amerikalı madamın endişesi zafı oldu. Polis hafiyesinin anlattıkları onu dehşetli surette alâkalandırmıştı:

— Pek âlâ mösyö, bundan bana ne? — İşte mesele burada madam, prens gene, yakışıklı ve sempatik bir adamdır; asaletmeab bana, macerasız bir ikametini, kemansız bir çingeneye benzediğini söylemek tenezülünde bulunurlar, anlıyor musunuz madam?

— Sizin prensiniz, anlaşılın hoş bir adam olmalı mösyö Hürde.

— Bendeniz; madam prensin arzularını yerine getirmekle müvazzafım.

— Nasıl? — Pek basit madam. Amerikada böyle bir teşkilât olup olmadığını bilmiyorum. Bizim burada tacli prenslere mahsus bir teşkilâtımız vardır. Bu teşkilâta yüksek ve tanınmış artistlerden yirmi dört gönüllü dahildir. Adeta bir

Ko'luğun içinde gömülmüş, yahud daha doğru bir ifade ile maddiyetinden sıyrılarak sadece bir düşünce mekanizması haline gelmiş gibiyim. Zihnimden neler neler geçiyor. Yakın bir mazinin geçid resmini seyrediyorum. Arkamda biraktığım buhranlı günleri düşünüyorum.

— Ayşe Atınaya gelince elbette eski arkadaşın Liza ile buluşacak ve elbette bir muhitte toplanmış olacağımıza göre errec karşılaşıcağız.

— Ayşe nasıl bir vaziyet olacak? Ben ne hissedeceğim? Liza bu işlere ne diyecek?

— Ayşe meselesini his cephesinden sıyrıp kafa işi haline getirebilme, bir tarih ve tedbir işi şeklinde düşünme imkânlarını bulmak bir terakkidir; demek iyi oldum, demek yara kapandı!

— Uzun müddet alçı içinde kalmış ve iyileşmiş bir kırık ko'lda zaman zaman rüzgârlar, selak hava, haricî tesirler nasıl için için hafif bir sızı uyandırırsa ben de kendimde bu kadarlık bir şey hissediyorum. Adam, sende...

— Bütün gün Dimitriyadislere uğradım.

— Akşam yemeğini otelde tek başıma yedim. Erkenden odama çekilmek ve istirahat etmek istiyordum. Hiç bir iş yapmadım, hiç bir yere gitmediğim, otelin bahçesine bile inmediğim halde yorgunum. Dinlenmeğe ihtiyacım var. Dün akşamki uykusuzluğum, sarhoşluğum verdiğî halisizlik daha geçmiş demek...

— Yemekten sonra odama çıkmak üzere hazırlanırken otel kâtibi gelerek telefon-

harem gibi. Bu gece emrinde bulunduğum asaletlü için 9 numarayı seçmiştik. Prens hazretleri lütfen onu kabul ettiler. Her şey kararlaştı. 9 numara bu akşam mutlaka Kan'a gelecekti. Fakat meşum bir hâdise programımızı altüst etti. Üç saat evvel arist apandisit ameliyatı yaptırarak mecburiyetinde kalmış. Bu hususta Paris'ten bir telefon aldım.

— Bu vaziyet prensiniz için ne büyük bir inkisarı hayal olacak.

— Değil mi madam? Ona bu vaziyeti anlatmağa cesaretim yok. Kaç saat Nis'le, Kan arasında dolaşıyorum. Ah, prens şimdi sabırsızlıkla 9 numarayı bekliyor.

— Şu hâlde ne yapacaksınız?

— Demin gazinoda sizi görünce içime su serpildi madam.. şayanı hayret derecede 9 numaraya benziyorsunuz.. Aynı güzel ve sarışın tip. Aynı zarafet.. aynı cazibe.

— E.. sonra..

— Sizi görür görmez işte 9 numara diye mırıldandım. İçimden şöyle düşündüm: «Bu zarif madamın canı sıkılıyor, ihtimal ki bu aksam can sıkıntısını tatlı bir macera ile gidermek ister; belki ömrünün defterine pembe bir yaprak ilâve etmek hosuna gider.» İşte aziz madam, karsınızda bu fakir memur bunu düşündü.

Madam Trivat, hususi servis komiserine dikkatli dikkatli baktı. Gözlerini bir ışık bürümüşü. Fakat tereddüd ediyordu. Gerdandaki incilerle ovunarak düşünceli düşünceli durunca Hürde:

— Bu işi memleketimize olan sevginiz namına yapın, madam dedi.

Güzel Amerikalı gülümsedi. Hâlâ kırmızı dudaklarının arasında beyaz incileri duruyor; dudaklarının arasından sordu:

— Mösyö Hürde siz asil bir adama berziyorsunuz, şerefimiz üzerine söyleyin, prensiniz, ihtiyar bir Hindli olmasın?

— Temsil ettiğim müdürüvetin, nezaretin, ve kabinenin şerefi üzerine al ederim ki prens genç ve yakışıklı bir adamdır.

— Pek âlâ beni 9 numara olarak prense takdim edin!

Birkaç gün sonra, biraz dinlenmek üzere Madam Trivat, Golf klübe girmişti. Sağ taraftaki bir parmaklığın arkasında taht varisi prense gözü ilşince heyecanla ürperdi. Prens yanında hususi servis komiserile beyaz sveter giymiş bir adam duruyordu. Prens yanındaki bir şeyler anlatıyordu. Madam merakla mükâlemeye kulak kabarttı. Asaletmeab beyaz sveterli arkadaşına şunları naklediyordu:

— Azizim, güzel kadınları elde etmek için kullandığım usulü sana söyleyeyim.. fakat bir şartla; bu sırrı sana

iki afyon kaçakçısı ve 3 afyonkeş yakalandı

Sirkatten zannatında olup, zabıtaca aranmakta olan Yusuf adında bir sabıkalının evvelki gün üzerinin taharrisinde bir miktar kaçak afyon bulunmuştur.

Hâdise ile münasebettar kaçakçılık bürosu memurları yaptıkları tahkikat sonunda Yusufun bu afyonu Galatada Baba Neşet namile maruf bir kaçakçıdan aldığı neticesine varmışlardır.

Bunun üzerine dün Neşetin Galatadaki kahvesinde anı bir araştırma yapılmış, bir kilodan fazla afyon bulunarak, müsadere edilmiştir.

Arama esnasında bu kahvede afyon içtikleri görülen Kenan, İbrahim ve Mustafa adlarında üç şahıs ta yakalanarak hak'arında takibata başlanmıştır.

Dün iki otomobil kazasında iki kişi yaralandı

Dün biri Eminönünde, diğeri de Eyüde olmak üzere iki otomobil kazası olmuş, neticede iki kişi ağır surette yaralanmıştır.

Doğçe Oryent Bank tahsildarlarından Muhittin, İş Bankasına para yatırmak üzere Eminönünden geçerken henüz hüviyeti tesbit edilemeyen bir şoförün idaresindeki kamyonun çarpma-sile başından ağır surette yaralanmıştır. Kazo esnasında tahsildarın yanında bulunan mühim miktardaki paralar caddeye döküldüğünden, ziyana meydan verilmeyen zabıtaca muhafaza altına alınmıştır. Yaralı cankurtarılarla Cerrahpasa hastanesine kaldırılmış, kazaya sebep olan şoför yakalanmıştır.

Diğerkaza da Eyüde olmuştur.

Soför Reşadın idaresindeki 3054 sayılı otomobil Eyüb caddesinden geçen harb malüllerinden Mehmed'in yanında bir zata çarparak vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Yaralı hastaneye kaldırılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Millî Müdafaa Vekili Valiyi ziyaret etti

Millî Müdafaa Vekili General Naci Tınaz, dün saat 11 de, Polonya konsolosu saat 11 buçukta Valiyi ziyaret etmişlerdir.

Varşova sefirimiz Ankaraya gitti

Evvelki gün Romanyadan şehrimize gelen Varşova sefirimiz Cemal Hüsnü, dün Ankaraya hareket etmiştir.

Varşova elçisi hükümet merkezinde bazı temaslarda bulunduktan sonra önümüzdeki hafta içinde şehrimize dönecektir.

bir akşam ziyafetine satıyorum. Hüviyetini gizliyen bir prens sıfatile dolaşacak! Bir de yanında, emniyet hüküsuşî servisi komiserliği rolünü yapan bir arkadaşın bulunacak. Eğer arkadaşın güzel söz söyler ve kurnâz bir adam olursa bildiren rostosu hemen ağzına kadar gelir. Meselâ geçen gün fekalâde güzel, cazib bir Amerikalı kadın...

«Son Posta»nın tarihi tefrikanı: 67

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Yüzgeçlerin marifeti

yüzgeçlerin bir kaynaşma halinde dalıp çıkma hareketleri takib ediyor, her denize daldığında avucunda bir sürü gümmüş para ile deniz yüzüne çıkan yüzgeç, avucunu açarak denizde dökülen paralardan topladıklarını gösterdikten sonra, onları hemen ağzına atıyor, kendisi tekrar dalyordu. Bu sahne, Sultan Murad kesesini boşaltıncaya kadar devam etti. Bir aralık hünkâr kayığının ta yanına kadar sokulan bir genci, kayığın içine davet eden Sultan Murad, suları aka aka huzuruna çıkan bu gencin, denize serptiği paralardan muhteşif kıymette elli parça para topladığını görmüştü. Delikanlıya iltifat olmak üzere, kenarında sırma ile tuğrası işlenmiş olan boş para kesesini hediye etti; ve:

— Padişah kesesidir, bereketlidir, içinden para eksik olmaz!.. dedi. Delikanlı padişahın ayağını öptü ve Muradın işareti üzerine, keseyi ağzına aldı ve kayığın kenarından, harikulâde güzel bir perdenin atarak denize daldı ve denizde çırpınan diğer yüzlerce akrasının arasına karışıp kayboldu.

Bundan sonra hünkâr kayığına, hüner göstermek üzere bir başka delikanlı yaklaştı ve Sultan Muradın müsaadesi ile kayığı alını. Lâkâbi ile adının Balık Tosun olduğunu söyleyen bu genç ellerini arkasında sımsıkı, kısıkrak bağlattı. Sonra denize atladı. Be'ki on dakikadan fazla yalnız ayak ve göğüs hareketleriyle ve müthiş bir süratle yüzmeye başladı. Ve sonunda, bir balıkçı kayığının yanına, taklid edilmez bir hareket ile, başı denizin içinde ayakları yukarıda, dimdik oldu ve ayakları kayığın kenarına çengelliyerek öylece yarı gövdesi denizin içinde asılı kaldı. Arkadaşları bacaklarından tutarak kayığı aldılar. Sultan Murad, biraz sonra gene yüze yüze etek öpme gelen Balık Tosuna belindeki mücevherli hançeri hediye etti.

Balık Tosundan sonra yirmi delikanlı, ikiye ikiye olmak üzere deniz içinde bir meşale yarışı yapmışlardı:

Denize arküstü yatmışlardı. Her çift yüzücünden biri arkada, bir önde idi, öndeki ayaklarını arkadakının koltukları altında geçirmişti. Arkadaki de elinde bir meşale tutuyordu. Öndeki kol hareketlerini, arkadaki de ayak ve bacak hareketlerini yaparak ikisi bir vücud imiş gibi yüzüyorlardı. Hünkâr kayığının beşi bir yanından, beşi diğer tarafından bu lenzici gençlerin meşaleleri geçsin, Sultan Murad o kadar beğenmişti ki, hevecanından ayağa kalkmış, hattâ, dümen tarafından yüksek yere. Deli Hüseyinin yanına çıkarak onları oradan seyretmiş, bir ara'k kendini tutamıyarak:

— Bre Cemcece yiğitleri kullarım.. bre sizin hepinize birer mücevher kılıç isanım olmuştur!..

Diye bağırıyordu.

Hünkâr kayığının yanına kadar giden, Balık Tosun gibi de hünkâr huzuruna çıkan yiğitler, Sultan Muradın «serbet» içtiğini görmüştü. Pek az sonra da, bütün kayıklarında «padişah serbet» içer.. bir âlâ balık meze lâzımdır!.. sözleri dolaşmağa başlamıştı. Mesale yarışından sonra, Cemceceliler, padişaha su içinde balık pisirdiler. Evvelâ dört delikanlı, her biri bir ayağından tutarak, su üzerinde hünkâr

kayığının yanına bir mangal ateş götürdü. Sonra, bir beşinci delikanlı da, gayet büyük nefis bir barbunya ile bir tava yağı eline alıp denize girdi. O da yüze yüze mangalın yanına vardı. Ve bir elinde balık ve tava, öbür elinde balığı çevirmek için bir şiş, iki bacağı ve bir kolu ile su içinde âdeta bir iskemlede oturuyormuş gibi rahat rahat durarak balık kızarttı ve tavayı hünkâr kayığına uzattı. Dördüncü Murad, bu açığı yiğitlerin tavasına da bir avuç altın ihsan etti.

Bundan sonra, kırk kadar yiğit su güreşi yaptılar. Bu güreş, hasmını belinden kavramak ve deniz içinde bir saniye başaşağı tutmaktan ibaretti. Çok heyecanlı ve zevkli olan bu sahne de, meşalelerin ışığı altında bir kat daha güzelleşerek saatten fazla sürmüş idi. Bütün rakiblerini yenmeğe muvaffak olan balıkçı pehlivanı, Sultan Murad da kayığına alırdı. tarak alınandan öpmüş, adı Lenduhâ Hasan olan bu gencin sarayı hümayun bostancuları ocağına alınmasını, ve kendi emsa pehlivanları arasına katılmasını emretmişti.

Çekmecenin balıkçı ve gemici yiğitleri tarafından yapılan daha birçok marifetler. hünerlerden sonra, hepsi denizden çıkmışlar, giyinmişler, bu sefer de kayıklar da saz ve oyun faslı başlamıştı. Dördüncü Murad, bu gençlerin kendisine yaşattığı hareketli, canlı saatler içinde, Çekmece'deki ziyafeti, esrarengiz ceteyi, tehdid mektubunu, ihtilâli, Musa Melek ile Güllü Fatmanın düğününü, hepsini unutmuştu. Heyecanlı ve zevkli anlarında olduğu gibi, süratli ve çok içmeğe başlamıştı. Arada bir de Tayyazadeye, Evliya Çelebiye, gümrükçü Hüseyin Efendi, Güllü Fatma ve Musa Melek Çelebiye de:

— Bre durmayın serbet için... Bre bu Cemcece yiğitleri kullarım aşkına için. Bre koç yiğitler aşkına zehir sunulsa içtiler!

Diyerek, zatı şahanesi için sureti mahsusada hazırlanmış Osmanlı imparatorluğu ile Frengistanın en nefis şarablarından tas tas içirtiyordu.

Padişahın Çekmeceye gelmekte olduğu haberini Çekmececiiler daha ona rastlar rastlamaz kasabaya ucurmuşlardı. Bu haber, kasabada da bir atlı ile Babanakaş deresi çiftliğinde Küçükfevdiye varmıştı. Bütün düğün halkı, akın akın Çekmeceye dökülmüş, kasaba derhal fenerler, meşalelerle donatılmış, köprübaşına selâm topları dizilmiş, bütün halk sahile vıyılmış, gözler, ufukta, denize düşmüş bir yıldız kümesine benziyen Çekmece kayıklarının meşalelerine sapanmıştı. Fakat, deniz ortasında neler oluyordu? Meşaleler, ne kadar ağır yaklaşıyordu. Çekmece halkı sabırsızlanıyor, o kayıkların yanına gidebilmek için çırpınıyordu. Fakat kasabada bir tek kayık bile kalmamıştı.

Çekmecenin fenerlerle donanması, Çekmece kayıklarının meşalelerle denize açılması Kalikratçıları da meraka düşürmüştü. Panayot reis. Rum tayfası. Tesbihci ve Yandum A! de, bütün Kalkratya halkı ile beraber sahile gitmişler, gemilerine girmişlerdi.

(Arkası var)

«Son Posta»nın yeni edebî romanı: 38

CEYLÂN AVASI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

dan istenildiğimi söyledi. Hafifçe heyecanlandığımı saktıyamyıcağım. Beni burada kim arıyabilir? Ayşe, Atınaya gelir gelmez ayağımın tozu ile nerede olduğumu soruşturuğ öğrencek te benimle konuşmağa kalkacak değil a...

Menelâs telefon ediyordu; Matmazel Rita ile gittiğimiz kabarede sabaha karşı tanıştığımız ihtiyar muharrir, Yunan edebiyat cemiyeti ikinci reisi Mösyö Menelâs... Ertesi gün öğle yemeğini birlikte yememizi istiyor, Yunan ediblerinden bir iki arkadaşı ile beraber beni şehirde Grande Bretagne otelinin salonunda bekleyecekler.

Dimitriyadislerin muhitinden uzak kal mak istediğim su günlerde bana bu fırsatı makul sebeplerle birlikte temin ettiğii için bu davete bilhassa sevindim.

Meslekdaşlarla günümüz pek tatlı geçti. Atınanın an'anevî büyük oteli, benim evvelce kaldığım King George'un yanındadır ve yarı resmi bir hüviyeti vardır.

Memlekete gelen yabancı devlet adamları burada ağırlanıyor; resmi balolar burada veriliyor; burada türlü millîlerden diplomatlara, Yunanistana türlü işler için gelmiş delegelere rastgeliyor.

Yunan edebiyat cemiyeti erkânı, bana karşı büyük bir nezaket ve lütükarlık göstermiş oluyordular. Toplantımız resmi bir ziyafet mahiyetinde değildi, fakat tanınmış edebiyat mensublarından güzide bir heyet arasında geçen saatler mide ile beraber ve daha ziyade dimağa hitab eden eşsiz bir muhazara sayılmalıdır.

Dostluk havası içinde geçen san'at bahisleri, hususî sohbet, bilgi ve zekâ mahsulü, eğlenceli bir konuşma bana vaktin nasıl ilerlediğini farkettiler.

Yarın 1 Mayıs... Birçok memleketlerde ayrı ayrı sebepler ve ayrı ayrı isimlerle tatil günü olarak kabul edilmiş olan Mayıs ilk gününü Yunanistandaki rejim de resmi bayram olarak ilân etmiş; yalnız burada eğlenceler bir akşam önceden başlıyor. Yani bu gece bütün A-

tinada halk sabahlara kadar ayaktadır. Menelâs, bu müstesna geceyi görmek istersem beni yalnız bırakıyacağımı söyledi. Kendisine teşekkür ettim.

Hükümet, belediye teşkilâtı ve diğer bazı müesseseler bu eğlenceleri organize etmişler. Mayıs, Atınada havaların adeta ısınmağa başladığı mevsimdir. Hava müsaid. Eğlenmesini biten neşeli bir millet, yer yer büyük küteller halinde toplanıp birlikte yeyp içerek musiki ile, rakısla ve aklıla vakit geçiriyor.

King George otelinde beni taltif etmiş olan meslekdaşlardan ayrıldıktan sonra yaşlı, fakat genç ruhu ve sağlam bün-yeli Menelâs, bazı yerlere telefon ederek galiba tertibat aldı; gece kalabalıkta şehir bir ucundan başka bir ucuna gitmek için vastasız kalıp sıkıntı çekmememizi temin etmek üzere bir otomobil de angaje etti.

Ortalık karardıktan sonra sokağa çıktık. Akın akın halk kütelleri şehrin banlı-

yösüne doğru ilerliyordu. Demek senlik bilhassa Atınanın etrafındaki mahallelerde idi. Tramvay, otobüs, otomobil gibi nakil vasıtaları tıklım tıklım dolu, arka arkası kesilememesine geçip gidiyor. Yollarda sel gibi akan kadın erkekli ahalî kalabalığı var. Kitara çalanlar, şarkı söyleyenler, yan yana, kol kola, kahkahalar, gürlütlü seslerle, türlü şekilde neşe tezahürü ile geçen kafileler...

Yunan gençlik teşkilâtına mensub üniformalı, diğ, gürbüz, güzel manzaralı erkekler ve kızlar muntazam yürüyüşle, askeri bir intizamla geçiyorlar ve alkışlanıyorlar.

Otomobille Patissiyadan geçerek Neafilâdeliya'ya kadar gittik. Şehir dışında, şehre asfalt yolla bağlı bir kasaba çık. Mazbut ve muntazam binaları, güzel meydanı, parkı, sokakları pırıl pırıl ışık ve eğlence çağlıyanı içinde... Her tarafta toplantılar ve ziyafetler var.

Belediye reisi, Menelâsın abbası imiş; bizi neşe ve nezaketle karşıladı ve içkiye davet etti. Geniş bir salonda mütemedi-yen temizlenen ve tazelenen uzun bir ayak büfesinin önünde belediye hesabına yeyp içen kadınların ve erkeklerin arasına karıştı.

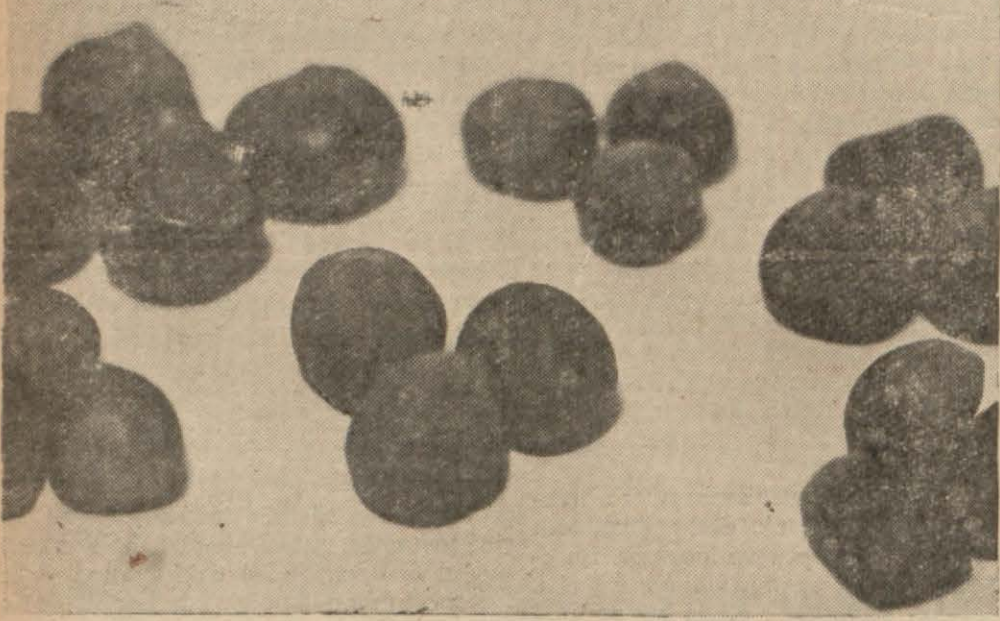
Bir aralık dışardan gelen neşeli sesleri takip ederek balkon çıktık. Manzarı cidden gözü okşıyacak şekilde idi. Büyük meydanın etrafını dolduran ve ortayı boş bırakan ahali motörlü vasıtalarla geçen gençlik teşkilâtını alkışlıyordu.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Trabzon fındık piyasası gittikçe yükseliyor

Talepler arttı ve fiatlar da kilo başına on dört buçuk kuruştan on yedi kuruşa çıktı

yüzde elli iç veren Trabzon fındıkları

Trabzon (Hususî) — Londra piyasalarının Türkiye'ye açılması dolayısıyla şehirimiz fındık piyasalarında müsaide bir inkişaf başlamıştır. Son günlerde yüzde elli iç veren kabuklu fındıklar on altı buçuk kuruşla on yedi kuruş arasında alınıp satılmaktadır. Bu münasebetle Fındık Tarım Satış Kooperatifi tarafından Londra piyasasına yüz vagon iç fındık satılmış, bundan başka ihracat tüccarları da gene Londraya satışlar yapmışlardır. Bu satışlar yüzünden piyasada talep artmış ve fiatlar da on dört buçuk kuruştan on yedi kuruşa kadar fırlamıştır. Fiatların düşmemesi için fındık kooperatifi nâzım rol oynamaktadır. Şehirimiz merkez kooperatifi şimdiye kadar ortaklardan bir buçuk milyon kilo kadar fındık mübayaası etmiştir. Bundan başka piyasayı tutmak için iki buçuk milyon kilo kadar da serbest mübayaatta bulunmuştur. Ayrıca mülhakat kooperatiflerinden gelen fındıkların miktarı da bir milyon kiloya baliğ olmaktadır.

Piyasalar açılıp, fiatların yükselişi karşısında müstahsil bilhassa köylü unsur fevkalâde bir memnuniyet hissetmektedir.

Belediye yarım milyon liralık istikraz yapacak
Belediye meclisi şehrin imarı için ve

zarurî ihtiyaçlara tekabül edecek tesisi satı vücade getirmek üzere 500,000 lira istikraz yapmaya karar vermiştir. Mesele içtima halinde bulunan belediye meclisinde büyük bir hararetle müzakere edilmiş ve meclis azaları arasında, hattâ daha fazla istikraz yapılması fikri bile ileri sürülmüştür. İstikraz suretile elde edilecek para şehrin umumi ve mühim ihtiyaçlarına cevap verecek inşaata sarfedileceği gibi on beş sene zarfında da bu müesseselerin getireceği icar resülmali kapatacaktır. Belediye meclisi istikraz işini en ciddi bir mevzu olarak ele almış ve hangi tesisatın on beş sene içinde resülmali kapatacak miktarda varidat temin edebileceğini ehemmiyetle müzakere etmiştir.

Parti kongreleri

Vilâyetimiz Halk Partisi na hiye ve ocağ kongreleri bitmiş, kaza kongrelerine başlanmıştır. Parti kongrelerine Cumhuriyet Halk Partisi Giresun bölgesi müfettişi ve İstanbul meb'usu Sadettin Uraz nezaret etmektedir.

Müddeumunun yeni vazifesi

Vilâyetimiz cümhuriyet müddeumumu muavinini Fevzi Hızal Kırklareli cümhuriyet müddeumumiliğine terfian tayin edilmiştir.

Yurdun en ucuz kazası

Arabkirde odunun kilosu 20 para, üzüm 2 kuruştur

Arabkir (Hususî) — Civar kaza ve vilâyetlere nazaran burada yiyecek ve mahrukat pek ucuzdur.

En âlâ yağın kilosu 68 kuruş, etin 18, buğdayın 3.20, odunun (meşe olmak şartıyla) 20 paradur.

Buraya mahsus olan ve tazeliğini Nisana kadar muhafaza eden yaz üzümünün kilosu 2 kuruştur.

Diğer yıllara nazaran bu sene mahsul boldur. Fakat satış durgundur. 30 lira geliri ve 4 nüfuslu bir aile burada çok müreffeh yaşar. Çünkü 8 odalı kârgir ve muntazam evlerin aylığı a-zami olarak beş liradır.

Düzcede Adliye işleri

Düzce (Hususî) — Düzce kazası adliyesi burada çok verimli olarak çalışmaktadır. Kaza'nın nüfusunun kesreti dolayısıyla adli işler emsali kâzılardan çok ziyadedir. 4 hâkim ve 1 müddeumumi mütemadiyen çalışmak suretile işleri, muhakemat ve muamelâtı günü gününe çıkarmaktadırlar.

Tahsin Dalgıç

Bu meyanda bilhassa icra ve iflâs dairesi de zikre şayandır. İcra memuru Tahsin Dalgıç kazamıza geldiği gündenberi icra işlerini bir makine gibi yoluna koyarak hiç bir işini varına tâlik etmemiştir. Ve halkı cidden kendisine sevdirmiştir. Düzce icra dairesinin 1939 senesi iptidasından 8 Teşrinisani 939 tarihine kadar gelen ve 38 den devrolunan evrakla beraber 1868 evrak gelmiş ve 10 ay zarfında 957 iş çıkarılmıştır. Bu memurun halkımıza gösterdiği kolaylık ve para tediyehususlarındaki sür'at ve nazikâne muamelesi dolayısıyla ve Düzce icrasının intizam ve muamele sür'ati Cümhuriyet adliyesinin nümune olacak bir dairesidir.

İzmirde yeni posta ve telgraf binası

İzmir 27 — Halen ayrı iki binada bulunan posta ve telgraf merkezlerini bir araya getirmek ve bütün ihtiyaçları karşılayacak bir bina inşa etmek için Münakalât Vekâletince yapılan tetkikler sona ermiş ve Pasaport iskelesi karşısında bulunan eski postane yerinin istilâki ile yeni binanın oraya yapılması kararlaştırılmıştır. Bu maksadla halen orada bulunmakta olan bir bina ve bir arsa istilâk edilecek ve iki yüz bin lira sarfile yeni posta ve telgraf merkezi inşa olunacaktır.

Urfa - Birecik yolunda bir kamyon devrildi

Urfa (Hususî) — Birecikle Urfa arasında bir kamyon devrilmiştir. İçerisindeki yolculardan biri ölmüş, diğerleri ağır ve hafif surette yaralanmışlardır.

Bileciğe ilk kar düştü

Bilecik (Hususî) — Senenin ilk karı bir santim kadar yağmıştır. Pazartesi sabahleyin etraf bembeyaz olmuştu.

İnhisarlar Vekilinin Mardindeki tetkikleri

Raif Karadeniz, Mardin muhabirimize, alınan tedbirle sayesinde kaçakçılığın azaldığını, söyledi

Mardin (Hususî) — Cenub vilâyetlerinde bir tetkik seyahatine çıkmış olan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz şu beyanatta bulunmuştur: — «Gezdiğim yerlerde halkı çok neşeli buldum. Herkes işi ve gücile meşguldür. Kasabalarda, şehirlerde, yollarda, göze çarpan umran eserlerini ve bu uğurdaki faaliyetlerini müşahade eyledim.

İnhisarlar maddelerinin ucuzlatılması hakkında ne düşündüğümüzü soruyorsunuz: Biliyorsunuz ki; her yerde İnhisar İdareleri devlete varidat temin etmek maksadile kurulur. Fakat bizim inhisarlarımızın karakteri bununla beraber halkın ihtiyacını temin etmek ve inhisarlara mevzu olan maddelerin istilâhını temin eylemek gibi, zirai ve iktisadi hizmetler de ifa eylemekten ibarettir. Bu meyanda halkı yüksek dereceli içkilerden kurtararak bunların sıhhatlerine de hizmet eylemeği bir prensip halinde kabul etmiş bulunuyoruz. İşte bu maksad ve emellerimizin icabı eylediği şekil ve derecede inhisar maddelerimizde mümkün olan tenzilatı yapmaktayız. Bugüne kadar tenzili fiat hususunda muhtelif kararlarımızı şahid olduğunuz: Tuz fiatının tenzili, ispirto fiatlarında yapılan indirmeler, biranın ucuzlatılması, ve son zamanlarda da, Fylül iptidasında işlemeğe başlanan, Mehtayada yeni kurduğumuz tütün fabrikasında imal etmekte bulunduğumuz, müdafaa vergisile beraber beş kuruşa satılacak olan (Doğu) sigarasının piyasaya çıkarılması gibi hareketler bu cümledendir.

Urfa, Gaziantep ve Hatay vilâyetlerini gezmek tasavvurundayım. Mardinde edindiğim intibâ şöyle hüllâsa edebilirim, Memleketin her köşesinde olduğu gibi burada da devlet müesseselerinden ciddiyet ve faaliyet gördüm.

Urfada buğday satışları canlandı

Urfa (Hususî) — İki senedenberi Ofis tarafından alınmış olan buğdayın sevkine başlanılmıştır. Bu stok buğdaylar nakledilmediği için Ofis buğday alamıyordu. Çünkü buğday koyacak yer bulunmuyordu. Ofis buğday alamadığı için de fiatlar düşkün ve çiftçi de fena bir vaziyette idi. Mevcud buğdayların nakledilmesiyle tekrar buğday alınacaktır. Bunun için bir iki gündenberi buğday fiatları yükselmiştir. Kilo bir kuruş elli santimden iki yirmi beş santime çıkmıştır. Bugün yarın almaya başlanacaktır. Tabii o zaman fiatlar daha yükselecektir. Dolayısıyla alışveriş düzenine girecek ve vaziyet eylescektir.

Urfada nümune bahçesi tesis edildi

Urfa (Hususî) — Şehrin yakınında ziraat müdürlüğü tarafından güzel bir nümune bahçesi vücade betirilmişdir. Her sene burada birçok meyva fidanları yetiştirilerek halka dağıtılacaktır.

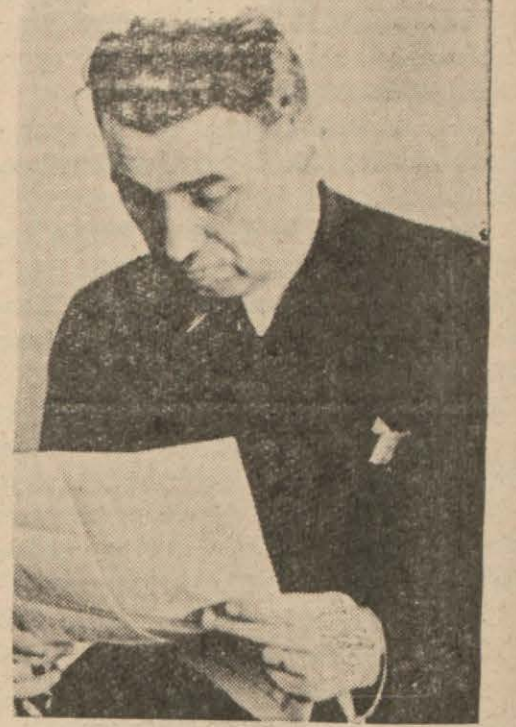
Menemende altı yaşında bir çocuk kaza kurşunile öldü

İzmir (Hususî) — Menemenin Aliğa nahtiyesinin Uzun Hasanlar köyünde 13 yaşında Şeytan oğlu Hüseyin çifte ile oynadığı sırada ateş aldırılmıştır. Çıkan mermi aynı odada bulunan 6 yaşındaki Gülsene rastlıyarak ölümüne sebebiyet vermiştir.

Arapkir kaymakamının tetkikleri

Arapkir (Hususî) — Kazanın her işini günü gününe mürakabe ve tetkik eden genç kaymakam Emin Köksal bir haftadanberi pek ehemmiyet verdiği köy kalınması işlerini tetkik ve kontrol etmek üzere kaza jandarma komutanı Salih Teğizle Mutmur, Şotık nahiyesi ve köyle rine gitmiştir.

Muntazam bir köy bürosu kurduktan sonra her sahada köylerimizin kalkınması için çalışan kaymakam son haftalarda da köy yollarının açılmasını ve tamirini yaptırmaktadır.

İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz

Size bu sözleri söylediğim, Halkevinde oturduğum şu dakikada memleket gençliğinin heyecanlarını hissetmekteyim.

Kaçakçılık hakkında sorduğunuz suallerin cevabı şu olacaktır: Kaçakçı sadece devletin kanunlarına itaat etmeyen bir suçlu değil, aynı zamanda meleklet iktisadiyatına ve ziraatine hiyanet eden bir mücrimdir. Kaçakçı her bir hareketi ile Türk köylüsünün hukukuna tecavüz etmektedir. Buna mani olmak için, biz bir taraftan cebir ve tazyik istimal etmek, diğer taraftan iktisadi tedbirler almak azmindeyiz. Bu günkü mevzuatımız, ve aldığımız tedbirler bu maksadla alınmıştır. Geçmiş senelere nazaran son senelerde kaçakçılığın azaldığını hissediyoruz. Bundan sonraki gayretlerimiz onu yok derecesine indirmeye matuftur.

Kaşta bir köylü bir başka köylüyü öldürmek istedi

Kaş (Hususî) — Aközü köyünde Hasan adında bir köylü, Kabaseki mevkiine gitmek üzere yolda iken, Kazan pınarında önüne aynı köyden Hayal Mehmed çıkmış ve eskiden aralarında münazaalı bir tarla meselesi yüzünden ağız kavgası yapmışlar ve sonra iş, kırışmış, ve dövüş başlamış; Mehmed kendisinden yaşlı olan Hasanı altına alarak dövmüş ve taşla da bir çok yerlerinden incitmiş ve başından ağırca yaralamıştır.

Nihayet ayrılmışlar, Hasan yoluna devam etmiş. Mehmed, iğbirarını ve kinini yenememiş, gizliden gizliye Hasanı takib etmiştir. Durdu köprüsünde Hasan, önündeki çahlar içinden Mehmedin çıktığını görmüş ve burada bulunan iki köylü sayesinde yeni bir kavga olmamıştır.

Yoluna devam eden Hasan, Kıtık suyuna varmış, orada da gizlenmiş olan hasmı Mehmedle yüzyüze gelmişlerdir. Burada da iki köylü kadın yüzünden kavga olmamıştır. İş adliye intikal etmiştir.

Trabzonda pasif korunma tecrübeleri

Trabzon (Hususî) — Bugün burada öğle üzeri pasif korunma tecrübeleri yapılmıştır. Tecrübeler muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Konyada kuru üzüm istihsalı miktarı

Konya (Hususî) — Bu yıl vilâyetimizde kuru üzüm istihsal miktarı bir milyon yedi yüz bin kilodur. Durgun olan üzüm piyasasının en hararetili alıcısı inhisar idaresidir.

İdare mühim miktarda olan bu mübayaalarile müstahsilin yüzünü güldürmektedir.

Urfanın ağaçlandırılması işi

Urfa (Hususî) — Bu sene vilâyetin her tarafında ağaç dikme işine ehemmiyet verilecektir. Meyva ve bilhassa fıstık fidanları ön safta gelmektedir.

Elâziğ öğretmenleri Maraşta

Maraş (Hususî) — Bayram tatilinden istifade Elâziğ Halkevi mensublarından ve öğretmenlerden mürekkep 38 kişilik bir kafile Maarif Müdürü Avni Arıncı'nın başkanlığı altında şehirimize gelmişler ve istasyonda öğretmenler, Halkevi ve belediye mensubları tarafından karşılanmışlardır. Memleketimizde üç gün kadar kalan bu heyet; şehrimizin belli başlı yerlerini ve müessesatı gezmişler ve Şehidler abidesi-

ne çelenk koyduktan sonra ayrılmışlar, aynı şekilde hararetle teşyi olunmuşlardır.

İki memleket gençliği ve meslekdaş zümresi arasında vaki olan bu temas muhitte çok iyi bir intiba bırakmış, halk ve memleket gençliği bu seyahatle çok yakından âlâkadar olmuşlardır. Resmimiz, iki memleket gençliğini ve öğretmenlerini bir arada göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey kaş bastırırken odun, kömür fiatlarına ne dersin?..

... Odunun çekisi 4 liraya..

... kömürün de tonu 30 liraya çıkmış...

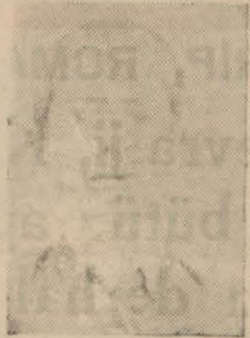
Hasan Bey — Eyvan... Bu kaş yapıp kül olacağız desenel..

Fotoğraf tahlilleri

Derslerine alaka gösterenin muvaffakiyeti tabiidir

Istanbuldan Sadi, derslerine çalıştığı takdirde muvaffak olup olamayacağını soruyor.

Tutulana yola göre muvaffakiyetler değişebilir de çalışkanlık hepsinde başta gelen şartlardan olur. Derslerine çalışması azmetmiş olanların muvaffakiyet şüphesine yer vermemeleri lazımdır.

Tecrübeli bir tip

Sirkceden M. Ali karakterini soruyor.

Çabuk kızıp menfaatlerinden caymaz. Ağır ve hesablı hareketlerle hayat mücadelesinde muvaffak olmağı çabır. Sırlarını belli etmez. Herkese kolaylıkta açılmaz. Gürültücü ve kavgacı olmaktan ziyade anlaşmağa mütemayıldır.

Muvaffak olabilen bir tip

Istanbuldan bir okuyucumuz, muvaffak olup olamayacağını soruyor.

Muvaffakiyet şartlarını bir araya toplayarak her kесе aynı suretle tavsiyede bulunmakta isabetsizlik olabilir. Hayata gülmeyi bilenler mukabilini görürler ki bu, muvaffakiyete delâlet eder.

Fikir ve hareketlerinde ısrar eden bir tip

Kayseriden Mehmed Akça, karakterini soruyor.

Başkalarına uymakta için kolay taraflarına temayülde müşkülpe send olabilir. Fikir ve hareketlerinde inadçılığı görülebilir. İntizam kayıtlarına de yorulmak istemez. Sonradan söyleyeceğini önceden söylemek ister.

Hareketlerini muhasebesini yapmasını bilen bir tip

Yakacaktan İdris, karakterini soruyor.

Hayatını umumi vaziyetlere uydururken neşeli kalmak ve yapacaklarını daha evvel tahlilî tâbî tutmak ister. Eşya ve parasını israf etmekten ziyade yerinde kullanır ve tutumlu davranır.

Hayatın zorluklarına tahammül göstermek muvaffakiyet âmetidir

Akhisardan Osman Günay, muvaffak olup olamayacağını soruyor.

Hayatın zorluklarına tahammül göstermesini bilenler intirasa delâlet eden davaları da olmadıkça mütevazı tipteki muvaffakiyetlerinden endişeye düşmemelidir.

Hareketlerini hesabıyla bir genç

İzmir'den Yasef karakterini soruyor.

Alâkalı olduğu işlerin önünü, ardimi hesablar. Çabuk kızmaz ve hislerini kolaylıkla belli etmez. Ağır başlı gözükmeği ister. Elbise ve eşyasını iyi kullanır. İntizam kayıtlarını ihmal etmez. Para işlerinde tutumlu davranır.

Samimi bir bayan

Çanakkale'den Zeynep Özman, karakterini soruyor.

Üstüne, başına dikkatli ve giyim kaidelerine riayetkârdır. Samimi oldukları hakkında iyi his ve niyetler besler. Herkese kolaylıkla alışmaz, girgin ve sokulgan halileri yoktur. Medih ve takdir edilmekten hazzeder.

Yenilikleri seven bir tip

Ödemiş'ten Kerim, karakterini soruyor.

Gördüğü yeni eşyayı edinmek ve cereyanlara katılmak hususunda mukavemet göstermez. Kararlarında aceleli olabilir. Bir şeyin görünen kısmı üzerinde durur. Kendini keşiflere kaptırmak niyetinde değildir.

Minnet ve tafaletkümü qe emiyen bir tip

Samsundan Faik Çağan, karakterini soruyor.

Bir işte daha ziyade baş olmak ve tahakküm kayıtlarından kurtulmak ister. Fikir ve menfaatleri üzerinde münakaşa ve mücadeleden çekinmez. Haksızlıklar karşısında kendini ezdirmez. Parayı hesablı ve tutumlu olarak sarfeder.

İşine bağlı kalmasını bilen bir genç

Afyon'dan Mehmed, karakterini soruyor.

Etrafında cereyan eden hâdiselere kayıtsız değildir. Sokulur ve herkesten evvel öğrenmeğe ve çalışmağa çalışır. Arkadaşlarıyla şakacı ve alaylı halleri görülür. Kızmaktan ziyade kızdırır.

Ciddi tavrı bir genç

Istanbul'dan Ahmed Kökçek, karakterini soruyor.

Kafasına uygun arkadaşlarıyla iyice geçinebilir. İş üzerinde sokulganlığı pek yoktur. Fenalıkları kolaylıkla unutmaz.

Bir doktorun günlük notlarından

Ses kısıklığı : 1

Umumiyetle hançere yani gırtlak nezlelerinde ses kısılır. Bu az çok öksürük ile refakat eder. Ve birkaç günde zall olur. Fakat ses kısıklığı bir hafta ve ondan fazla devam edince o zaman hançeredeki ses ipleğinin müzmin müzmin bir şekilde hastalandığını gösterir. Bu sebebler ne olabilir? Evvelâ hançere yanını gırtlak verimini düşünmek lazımdır. Bunun için hastanın akciğerlerinin çok dikkatle kontrol edilmesi şarttır. Çünkü akciğerlerde hâd veyahud başlamış olduğunu gösterir. Bu çok ciddi ve mühlüm bir işaretdir. Şu halde derhal hastanın kat'i bir sükûnete ve istirahatete konulması, çok konuşmaktan menedilmesi ve gerek hançerenin mevcut ırzısı mevzili tedavilerle ve gerekse akciğer veriminin en son şeklindeki müdahalelerle tedaviye başlanması lazımdır. Böylece hastalık vücudde ezildikten ve vücudün müdahafası kuvvetlendikten sonra her iki tarafta yani ciğerlerde ve hançerede şifa temini mümkün olur. Müzmin ses kısıklıklarında düşünülecek birinci mühlüm hastalık budur.

Cevap istiyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri muvaffaksız kalabilir.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 28 - 11 - 1939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5 74	5 24
New - York	1 0 025	130 36
Paris	1 9 875	2 96875
Milano	6 80	6 80
Cenevre	29 315	29 25
Amsterdam	9 405	69 405
Berlin	—	—
Brüksel	21 075	21 65
Atina	0 97	0 97
Sofya	1 0425	1 8025
Prag	—	—
Madrid	13 61	18 61
Varşova	—	—
Budapeşte	2 8175	28 8175
Bükreş	0 2	0 92
Belgrad	2 5 25	2 5 25
Yokohama	81 855	81 865
Stokholm	5 19	81 19
Moskova	—	—

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşı: (İ. Hakkı), Eminönü: (Necati Ahmed), Aksarayda: (Sarı), Alemdarda: (Sırrı Asım), Beyazda: (Belki), Fatih'te: (Vitali), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübdü: (Ali Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Galatasaray, Garip), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Maçkada: (Maçka), Galatada: (İkiyol), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Büyük Yeldeğirmeni), Üsküdar'da: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Nuri), Adalarda: (Şinasi Rıza).

TİYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında

akşam saat 20,30 da

Şeytan

İstiklal caddesi komedi kısmında

gündüz saat 14 te

Kel Oğlan

akşam saat 20,30 da

Kan Kardeşleri

Halk Opereti - Bu akşam saat 8 da

Gönül Belası

Her akşam kemani Sadi salonu 6 dan 2 ye kadar Muallâ ve Selâhattin Pınar iştirakle (muhteşem saz) eski eserlerle bayanlar korosu - tarihi tablo - yeni varyete, orkestra

İsmail Dömbüllü temsilleri - Bu akşam Üsküdar Hâle sinemasında Maskeli haydut

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen Bayanlara mahsus mantoluk, rob ve kostüm tayyidük yüksek fantazi rodier, moreau, harris, tweed vesaire YUNLÜ KUMAŞLARIN emsalsiz çeşid, dms ve renkleri Beyoğlunda BAKER Mağazalarında her yerden müsâdid şartlar ve ucuz fiatlarla satılmaktadır.

Son Posta Fotoğraf tahlili kuponu

İsim
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 1 adedinin gönderilmesi şarttır.

Almanların gizli polis teşkilâtı

(Baştarafı 6 ncı sayfa)

«Abver» adını taşıyan askeri istihbarat servisine, rabita işleriyle uğraşan ajanlar da dahildir. Bu gibi ajanlar, ecnebi memleketlerde faaliyette bulunan «Abver» ajanlarıyla merkez arasındaki irtibatı temin etmektedirler. Bunlar muhabere güvencileri, vorici radyolar, ışıklarla işaret verme ilh... gibi bütün muhabere servislerinden istifade etmektedirler...

Bütün bunlardan maada; «Abver» hizmetinde çalışan ve kasa kırmak gibi işlerle uğraşan ajanları da zikretmek lâzımdır. Bu gibi ajanlar, yanmaz demir kasaları, evrak saklamağa mahsus çelik dolapları kırmak ve açmak sahasında ihtisas sahibidirler. Bu gibi ajanlar, ecnebi sefaletlerinin, konsolosluklarının içine girerek orada kendilerine lazım olan şifre ve materyelleri çalmağa çalışırlar.

Gestaponun emrinde olduğu gibi «Abver» in de emrinde köprüleri, demiryollarını atmağa, askeri fabrikaları berhava etmeğe, telgraf ve telefon hatlarını tahrib etmeğe memur hususî ajan kadrosu mevcuttur.

Gestapo ve Abver emrinde çalışan bu kadar geniş bir ajan kadrosu vücude getirmek için, hususî kurslar ve mektepler mevcuttur.

Gestaponun ve Abverin gerek Almanyanın içinde, gerekse dışındaki işlerini kolaylaştırmak için Almanyada bir yığın yardımcı müessese vücude getirilmiştir. Meselâ bunlar: Faşist partisinin, Rozenbergin idaresinde bulunan harici siyasi bürosu, gene faşist partisinin Bole'nin idaresindeki sınır aşırı teşkilâtı; Ştaylorin idaresinde çalışan «Almanlar dışındaki Almanlar cemiyeti», ve nihayet hudud dışında bulunan ve sayıları 24 bin bulan Alman mekteb ve kiliseleri.

Bütün bunlardan maada «Almanya antikomünist birliği», «iş cephesi» ilh... gibi teşekkül de Gestaponun ve Abverin faaliyetlerine yardım etmektedir.

Gestapo, muhtelif ecnebi memleketlerde faaliyette bulunurken, kendisini maskeleye de unutmamıştır. Tabii, dünyanın dört bir tarafında ajanları bulunan bu muazzam teşkilâtın hesabına binlerce ajan çalışmaktadır. Meselâ 23 Nisan 1935 tarihli «National Zeitung» gazetesinin bir haberine göre o tarihlerde Gestaponun emrinde 48 bin ajan çalışmakta imiş. gene aynı gazetenin verdiği malûmata nazaran 1934 yılında yalnız bir tek hududda faaliyet gösteren Gestapo ajanlarının sayısı 2450 yi bulmakta imiş.

Peki, bu muazzam teşkilâtı idare edenler kimlerdir? Bunu, faşist partisinin ziyade itimad ettiği, gene faşist partisi azaıdır. Bunların içinde en çok dikkate değer tip, Gestaponun umumî şefi olan Her Himmler'dir.

Himmler, bir hayli genç olmasına rağmen (bugün 39 yaşındadır). Hitlerin en eski arkadaşlarından birisidir. Faşizmin iktidar makamına geçişine

kadar Himmler mütemadiyen meslek ve san'at değiştirmiş, hayatta bir türlü muvaffak olmanın yolunu bulamamış bir gâdamdı. Himmleri, kâh bir ticarethanedeki kâtiblik, kâh bir müessesede tezgâhtarlık yaparken görüyoruz. Hitlerin iktidara geliştikten az önce Himmler kuşukulla meşguldü.

Hitler iktidar makamına gelir gelmez Himmler süratle yükselmeye başladı. Faşizmin iktidar makamına geçişinden önceki zamanlarda Himmlere yardım eden mühlüm bir şahsiyet vardı: Bu da, Gregor Ştrasser'di. Gregor Ştrasser, faşist partisinin nazariyecilerinden biri idi. Ştrasserin bu hizmetlerinden ve bu yardımlarından ötürü Himmler onu pek sever ve ona pek hürmet ederdi. Fakat Hitlerle Ştrasserin arası açılınca 30 Haziran 1934 gecesi Ştrasser öldürüldü. Bugün Himmler bütün Almanyanın gizli polis servisinin mutlak ve yegâne adamıdır; Hitler den ve Rudolf Hess'ten sonra Almanyanın en nüfuzlu bir şahsiyetidir.

Gestapoda Himmlerin muavini Haydrih'tir. Gestaponun bu fiili idarecisi ancak 35 yaşındadır. Haydrih daha 1920 yıllarında, gönüllü olarak orduya girdiği zaman, deniz istihbarat servisinde vazife almıştı. Haydrih ordudan ayrılınca «hücum kutuları» na dahil oldu. Burada bulunduğu müddetçe birçok yararlıklarla temayüz etti.

Gestaponun «Rus şubesi» şefi Fener'dir. Fener daha Kayzer Almanyasında casusluk işleriyle uğraşmış, Rusya hakkında derin malûmat ile tanılan çok becerikli bir zattır.

Rusyadan gelmiş Almanların işle uğraşan Gestapo şefi Lizer'dir. Lizer Kayzer ordusunun binbaşılardanandır.

Umumi Harb esnasında Alman askeri istihbarat servisinin şefi olan meşhur Nikolay, Gestapoda da mühlüm bir rol oynamaktadır. Nikolay, Gestaponun idarecilerinden biri olarak sayılmaktadır. Nikolayın Gestapo içerisinde hususî bir bürosu vardır. Gene aynı Nikolay, istihbarat işlerinde Hitlerin başlıca müşaviri sayılmaktadır. Gestaponun askeri istihbarat servisinin başında Kontr - Amiral Konaris bulunmaktadır. Konaris, Alman gizli istihbarat servisinin çok dikkate değer tiplerinden biridir. Değil yalnız Almanyada, fakat Almanya dışında da çok mühlüm işler başarmış bir zattır. İspanyadaki Franko isyanını sevk ve idare edenlerden biri Konaris olmuştur. Franko muzaffer olduktan sonra, İspanyanın istihbarat işlerini tanzim eden zat gene bu Konaris olmuştur.

Gestaponun Almanya içindeki faaliyetinden ziyade Almanya dışındaki faaliyeti mühlümdür. Bugün Gestapo ajanlarının bulunmadığı bir tek ecnebi memleket gösterilemez. 1914 harbine takaddüm eden günlerde olduğu gibi, bu defa da, harbe takaddüm eden günlerde, bütün milletlerin istihbarat servisleri gizli bir muharebeye tutuşmuş bulunuyorlar. Gestapo bunların içinde en fazla faaliyet gösterenlerdendir.

İstanbul Belediyesi İlanları

İmtihan sıra numaraları

236

Ahmed Nuri Mertkan

403

Fehime Dural

534

Hayriye Sağnak

536

Salme Toraman

537

İffet Tüzün

Yukarıda imtihan sıra numaraları ad ve soy adları yazılı olanlar 10 lira aylıklı kâtab ve daktiloluk için 23.11.1939 tarihinde icra edilen imtihanda muvaffak olmuşlardır. Belediye Hesap İşleri Müdürlüğüne müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (9872)

Taksim bahçesinde yaptırılmış olan büyük gazinonun kalorifer tesisatı ve inşaatının ikmalî işleri kapalı zarf eksiltilmesine konulmuştur.

Tahmin bedeli 42269 lira 34 kuruştur. İlk teminatı 3170 lira 21 kuruştur. Kesif evrakı 211 kuruş mukabilinde fen işleri müdürlüğünden alınabilir. İhale 30.11.1939 Perşembe günü saat 15 te Daimî Encümeninde yapılacaktır.

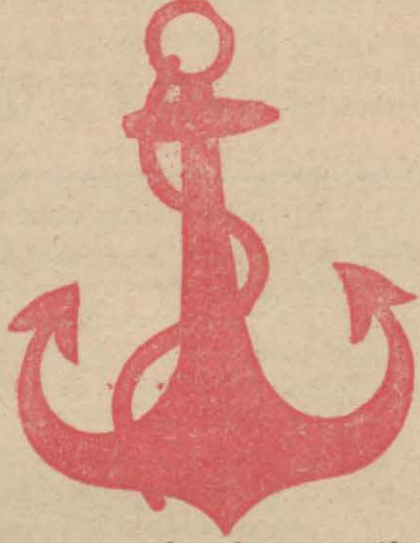
Taliblerin ihaleden 8 gün evvel fen işleri müdürlüğüne müracaatle alacakları fenî ehliyet vesikaları, ilk teminat makbuz veya mektubları ile 2490 numaralı kanuna göre hazırlayacakları kapalı zarfları ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümenine vermeleri (9874)

İstanbul Belediyesi Karaağaç Müesseseleri Müdürlüğünden :

- 1 - Mahzenlerimizde konulan on kiloya kadar olan yoğurt tenekelerinden on kuruş ve yirmi kiloya kadar olan yoğurt tenekelerinden yirmi kuruş.
- 2 - Krema tenekelerinden alınmakta olan kırk kuruş, otuz kuruş
- 3 - Elli kiloya kadar olan balık figürlerinden elli kuruş.
- 4 - İki yüz kuruş alınmakta olan yumurta sandıklarından yirmi kuruş giriş ve çıkış masrafı ilâveste iki yüz yirmi kuruş alınacağı ilân olunur. (9843)

VAKİT, NAKİTTİR..

5 porsiyonluk bir komprime ile (su ve atesten gayri hariçten hiçbir maddede ilâve etmeyi düşünmeksizin) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihali bir sofraya hazırlayabilirsiniz. Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası aşikâr olan çorbalık sebze komprimelemizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahid olacaksınız.

ÇAPAMARKA

Mercimek, bezelya, nohud ve sair hububat sebze ve çorbalık komprimelemlerini kilerinizde bulundurmaya ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: Tasarruf edilmiş servet gibidir. Bilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarınızdan 50 gramlık bir komprime 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz. Beşiktaş: ÇAPAMARKA Tarihî tesisi 1915

Türk Yüksek Mühendisleri Birliğinden:

Birliğin senelik kongresi 3-12-939 tarihli Pazar günü saat 10 da Ankara'da birlik binasında toplanacaktır.

Sayın azaların bu Kongreye şeref vermeleri ve ruznameden almamış olan arkadaşların keyfiyeti bildirmeleri rica olunur.

Reis: Refik Fenmen

ELEKTRİK MÜHENDİSİ ARANIYOR

Kayseri ve Civarı Elektrik Türk Anonim Şirketinden:

300-350 lira maaşla bir elektrik mühendisi alınacaktır, isteklerinin mühendislik diploması suretinde tercüme hallerini ve şimdiye kadar çalıştıkları yerleri gösterir vesika ile birlikte Şirket Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

NEOKÜRİN

Baş, diş, romatizma, siyatik ve kulunc

ağrıları geçirir, Gripe ve soğuk algınlığına karşı iyi bir ilaçtır.

NEOKÜRİN Bayanların aybaşı sancılarını keser ve adeli kolaylaştırır.

NEOKÜRİN Kalbi ve böbrekleri yormaz ve mideyi bozmaz.

Günde 2 - 3 aded alınır.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

Galatasaray Lisesi Alım Satım Komisyonu Başkanlığından

Miktarı	Muhammen Fl.	İlk teminatı	
Motre	Kuruş	Lira	
225	450	75	Lâciverd kumaş

Galatasaray Lisesine lüzumu olan miktar ve muhammen flatile ilk teminatı yukarıda yazılı lâciverd kumaşın 12/XII/939 Salı günü saat 15 de Beyoğlu İstiklal caddesi No. 849 İiseler muhasebeciliğinde toplanacak okul komisyonunda açık eksiltme yapılacaktır.

İstekliler nümune ve şartnameyi görmek için okul idaresine ve ticaret odasının yeni yıl vesika ve teminat makbuzule belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «9645»

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

SEHHAR ve CAZİP TENİ'ni NASIL MUHAFAZA EDİYOR ?

10 senelik
izdivaçtan
sonra

Her kadın -hattâ 40 tan yukarı olanlar bile, açık, taze ve kuruşuz bir tene, genç kızların bile iftihar edebileceği nermine ve yumuşak bir cilde malik olabilirler. Bunu, Tokalon ile tedavi, -günde 3 dakika, 10 günde garanti edebilir.

Her akşam yatmadan evvel cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kremine kullanınız. Terkinde Viyana üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşf ve «BIOCEL» tabir edilen kıymetli gençlik cevheri vardır. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Buruşuklukları giderir. Her sabah da yağsız beyaz renkteki Tokalon kremine kullanınız. Siyah benleri eritir ve açık mesameleri sıklaştırır ve cildi yumuşatıp gençleştirir. 10 gün zarfında müsmir bir netice elde edeceksiniz.

Alaturka ve alafrağa
mükemmel

Yemek, Tatlı (Pastalar kitabı)

Yazar: Fahrîye Nedim
Her eve lâzım olan bu kitabı, bine yakın yemek, tatlı, pastalar pişirmesini kolay surette tarif eder.
Fiyatı: 100, cüddisi 125 kuruş.

Satış yeri:
İstanbul İnkılâp Kitabevi

ZAYİ — 1932 ve 1933 seneleri 58 inci ilk okuldan almış olduğum (B.) kursu şaha -detnamemi zayı ettim. Yenisini alacağım dan eskisinin hükmü yoktur.

Ali Kızılay

Doktor. İ. Zati Ögat

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

ZAYİ — İstanbulda yedinci mektebdan aldığım şahadetnamemi zayı attım. Yenisini alacağım dan eskisinin hükmü yoktur.

Abdullah oğlu Amoş Mecid Yıldırım

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santiml
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında faslaca miktarda ilân yaptıracağız ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlaencâ Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

“DELOS,, VAPURU

Hamulesini mecburî liman olan Burgaz'da boşaltan “DELOS,, vapurunda malları olan alıcıların bu mallara ait tesellüm muamelelerini ikmal için ellerinde bulunan konşimentoların hey'eti mecmuasile acentalığımıza müracaatlarını rica ederiz

DOYÇE LEVANTE LİNYE

Türkiye Umumi acentalığı Galata, Hovagimyan Han

Kayseri Tayyare Fabrikası Genel Direktörlüğünden:

Bir Elektrikli Ustası Aranıyor

San'atı çok iyi bilen bir elektrikli ustası alınacaktır. San'at mektebi mezunu olanla tercih edilecektir. Yapılacak imtihanındaki derecesine göre 150 liraya kadar aylık ücret verilecektir.

Bu elektrikli Kayseri tayyare fabrikasında tayyareler üzerinde muayyen bir zaman staj gördükten sonra daimi surette çalışmak üzere Diyarbakır tayyare alayına gönderilecektir.

Talip olanların nihayet 11/12/939 Pazartesi gününe kadar istidası ve emniyet müdürlüğünce musaddak hüsnühâl mazbatası ve bonservislerle birlikte imtihan olmak üzere Kayseri tayyare fabrikasına bizzat müracaat etmeleri ilân olunur. «9560»

ŞEKER EN KUVVETLİ GİDADIR

Kış günlerinin soğuğa karşı koymak için

Hacıbekir şeker, lokum, ve helvalarını yeyiniz

Ali Muhiddin Hacı Bekir
Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Karaköy, Beyoğlu, Kadıköy.

Beyoğlunda BAKER Mağazaları

En birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından mamul

TRENC - KOTLAR, GABARDİNLER, PALTO-LAR, TÜVETLER, SPOR ve FANTAZİ KOSTÜMLER, PARDESÜLER

Her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiyatlarda satılmaktadır. Çeşitler bozulmadan evvel ihtiyacınızı BAKER mağazalarından temin ediniz.

Ankara P. T. T. Levazım Müdürlüğünden

- 1 — Talibi çıkmıyan 2500 adet komple dalmon plı takımı pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — Muhammen bedel (4250) muvakkat teminat (318,75) lira olup pazarlık 18/12/939 Pazartesi günü saat 16 da Ankara'da P. T. T. Umum müdürlük binasındaki satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubu ile kanunî vesikalarını hâmlen mezkûr gün ve saatte o komisyona şartları öğrenmek için de Ankara'da P. T. T. Levazım İstanbulda Kinacıyan hanında P. T. T. Levazım Ayniyat şube müdürlüğüne müracaat edeceklerdir. (9511) (9543)

Asipin Kenan

Sizi; SOĞUKTAN, NEZLEDEN, GRİPTEN, BAŞ, DIŞ ve bütün ağrılardan ve kırıklıklardan koruyacak ilaçtır.

Afyon Belediyesinden

Şehri 90 lira ücretli belediyemizin veterinerliği münhaldir Talib olanların evrakı müabtelelerle birlikte İkinciteğrin gayasine kadar belediyemize müracaat etmeleri ilân olunur. «9559»

HALİL SEZER

Karyola ve Madeni Eşya Fabrikası

Muhtelif cins karyola ve divanlarla madeni möbieler fabrikanın salonlarında teşhir edilmekte olup evvelce olduğu gibi hiçbir yerde satış yeri yoktur. Sirkeci Salkımsöğüt, Demirkapı caddesi No. 7. Tel: 21682